

DIRVA

Nr. 27

Kovas-March 5, 1962

Cleveland, Ohio

VOKIETIJOS LAIVE ATSIKANDA MAŽŲ SKYLIŲ, PER KURIAS SUNKIASI MASKVOS NUODAI...

Dirvos specialaus korespondento Paryžiuje

Maskvai besiruošiant sušaukti Komunistų Partijos Centro Komiteto posėdį, kinai Pekine tą pačią dieną ruošiasi irgi surinkti visus savo Azijos ir Afrikos draugus tarptautiniams santykiams aptarti. Manoma, kad bus svarstomas Maskvos atsisaukimas dėl taikingo sugyvenimo su Vakarais ir pasaulinio karo išvengimo.

Mao Tse-Tungas nori prisi-
statyti, kaip komunistinio
pasaulio lyderis ir nustumti
Chruščiovą į antrą vietą.

Chruščiovas, susirgęs
"geltige", visokiais būdais
stengiasi suardyti Europos
vienybę, izoliuoti Berlyno
klausimą ir kaip nors betar-
piausiai susitarti su vokiečiais.

Nežiūrint Adenauerio
griežto pareiškimo, kad Vo-
kietija nesitars su rusais,
pačiame Vokietijos laive at-
siranda mažų skylių, per
kurias sunkiasi Maskvos
nuodai.

Vokiečių liberalų - demo-
kratų partijos pirmininkas
Erich Mende siūlo betarpiai
derėtis su Maskva dėl Berly-
no. Tam yra gana palan-
kūs Vakarų Vokietijos am-
basadoriai Washingtone,
Londone ir Paryžiuje, kurie
mano, kad reikėtų taikyti
kiek liberališkesnes tezes,
negu Adenaueris. Kaip ži-
nome, kancleris griežtai at-
metė sovietų pasiūlymą ir
pareiškė, kad Vakarų Vo-
kietija turi vengti bet koki-
o žingsnio, kuris galėtų pa-
kenkti Vakarams sukomp-
liuoti dabartinę ir taip ne-
aiškią padėtį.

* * *

Rusai, su jiems įprastu
įžulumu, nuolath beldžiasi į
vokiečių duris ir prie kiek-
vienos progos rodo rytų ir
vakarų Vokietijos suvien-
ijimo mirazą. Ir duoda vo-
kiečiams suprasti, kad tik
jie vieni gali sujungti Vo-
kietiją.

Į vokiečių moralę labai
neigiamai paveikė "gėdos
sienos" pastatymas, kurią
vakariečiai būtų galėję sa-
vo tankais nugriauti. O ji
išaugo ir už mūro ir įelek-
trintų vielų paslėpę Rytų
Vokietijos vokiečius.

Kai kas komentuoja, kad
Kennedy neturėjo sakyti
Chruščiovo žentui, kad tik
nuo Rusijos priklauso Vo-
kietijos suvienijimas. Iš to
eiliniai vokiečiai pasidare
išvadą, kad jiems belieka
belstis į Kremliaus vartus.

Jau paaiškėjo, kad Chruš-
čiovas Vokietijos amba-
sadoriui Hans Kroll siūlęs be-
tarpiai tartis, kad Vakarų
sąjungininkai yra netikri
sąjungininkai, nes jie nori

laikyti Vokietiją padalytą į
dvi dalis, jie nori karjauti
tik vokiečių kareiviais. O
tuo tarpu sovietai, nors jie
nenori tuoj pat leisti vokie-
čiams susijungti, bet esanti
vienintelė galybė, galinti
tai daryti.

* * *

Kroll, didelis Bismarko
gerbėjas ir garbėtroška,
esąs nusistatęs atlikti isto-
rinę misiją — iš naujo su-
artinti Vokietiją su Rusija.
Atrodo, kad panašiais mo-
tyvais prieš Antrąjį pasau-
linį karą, buvo padaryta
Ribbentropo ir Molotovo,
šviečiant Stalino saulei. Jis
Chruščiovui savo iniciatyva
pareiškė, kad tik Vokieti-
ja ir Rusija esančios vie-
nintelės galybės Europoje.
Kiekvieną kartą, kai jos ei-
davusios kartu, buvusios

(Nukelta į 2 psl.)

MIRĖ JONAS CHMIELIAUSKAS

Iš Los Angeles telefonu
pranešė, kad naktį į
kovo 2 d., 12:05 val.,
mirė ilgametis Dirvos
skaitytojas, rėmėjas,
buves Vilties Draugijos
įdėtininkas, Jonas
Chmieliauskas. Velio-
nis ilgesnį laiką sirgo,
tikėjosi pagvysį, bet
negalėjęs išlaikyti mirtis
nutraukė jo gyvybės
siūlą.

Reikšdami jo mielai
žmonai Jadvygai ir
dukteriai Irenai su šeima
gilia užuojauta, apie jo
nelauktą mirtį pranešame
visiems jo gausiems bičiuliams
ir pažistamiems. Velionis
laidojamas Los Angeles.

Lietuvos ministeris Prancūzijoje Stasys Lozoraitis kalbasi su seniausiu Prancūzijos lietuviu Varnu, kuriam suėjo 85 metai amžiaus. Apsigyvenęs Paryžiuje po D. karo ir versdamasis siuvėjo amatu, p. Varnas visad gyvai domėjosi lietuvių gyvenimu ir namuose turi nemažą lietuviškų knygų biblioteką. Jis pažinojo visus Paryžiuje rezidavusius Lietuvos diplomatus ir mokslus ėjusius studentus.

VASARIO 16 MINĖJIMAS PRANCŪZIJJOJE

Lietuvos ministeris Pran-
cūzijoje Stasys Lozoraitis
ir ponias suruošė Lietuvos
Nepriklausomybės šventės
proga Paryžiuje priėmimą,
į kurį atsilankė Prancūzijos
užsienių reikalų ministeri-
jos pareigūnai, parlamento
nariai, senatoriai, draugin-
gų kraštų diplomatai, pran-
cūzų politikai, profesorai ir
rašytojai.

Svečių tarpe buvo Esti-
jos ir Latvijos ministrai
K. Pusta ir O. Grosvald ir
lenkų ambasadorius K. Mo-
rawski ir jų žmonos, Pary-
žiaus Arkideocozijos atsto-
vas, Europos Tarybos atsto-
vas, prancūzų radio ir te-
levizijos atstovai ir kt.

Priėmimo dalyvavo Lie-
tuvos pasiuntinybės patarė-
jas prof. J. Baltrušaitis,
pulk. J. Lanskoronskis, pa-
siuntinybės sekretorius A.
Liutkus ir jų ponios, Lietu-
vos garbės konsulas H. Dub-
ly, o taip pat Paryžiaus lie-
tuviai su Bendruomenės Ta-
rybos pirmininke S. Joku-
bauskaitė-Pagnier ir valdy-
bos pirmininku kun. J. Pet-
rošium.

Lietuvių kolonija Nepri-
klausomybės šventę pami-
nėjo iškilmingu susirinki-
mu, kurį sukvietė Lietuvių
Bendruomenės valdyba va-
sario 18 d.

Susirinkime kalbas pasa-
kė min. S. Lozoraitis ir gar-
bės konsulas H. Dubly. Me-
ninėj programoj pasirodė
skulpt. A. Mončiaus ir B.
Venckuviėnės lietuvių stu-
dentų tautinių šokių šokė-
jų grupė. F. Pabilionytė,
programos vedėja, ir Z.
Mikšys skaitė Maironio ei-
lėraščius ir A. Vienuolio
prozą, Ona Pagnier forte-
pionu paskambino Debussy
ir Mozartą.

Vasario 16 vakare per

Paryžiaus radiją į Lietuvą
buvo perduotos kalbos min.
S. Lozoraitis ir S. Jokubaus-

kaitės-Pagnier, ir Br. Jonu-
šo maršai "Gaudžia trimi-
tai".

Būrelis lietuvių Paryžiuje bažnyčios kieme dalinasi špėdžiais. Iš kairės: Petras Klimas, Vasario 16 akto signataro sūnus, Kazys Lozoraitis, pasiuntinybės sekretorius Antanas Liutkus, F. Pabilionytė ir Z. Mikšys.

Min. S. Lozoraitis Paryžiuje kalbasi su buvusiu Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekos vedėja Ona Šimaite.

JAV pradės atominius bandymus, jei sovietai ir toliau...

Prezidentas J. F. Kennedy
penktadienį visiems amerikie-
čiams pasakė pusę valandos
trukusią kalbą, kurioje išryškino
JAV vyriausybės pažiūras į ato-
minių bandymų atnaujinimą at-
mosferoje. Prieš kalbos sakymą
prezidentas yra taręsis su abiejų
partijų vadais ir, aišku, gavęs
jų pritarimą.

Prezidentas pasakė, kad JAV
atominius bandymus yra pasiry-
žusios atnaujinti balandžio mė-
nesį. Tačiau savo kalboje aiškiai
pasakė, kad jei Sovietų Sąjunga
priims kontrolės būtinumą, kad
tokių ginklų negamintų, JAV
yra pasiryžusi tartis ir susitarti.
Bet kol Sovietų Sąjunga to kra-
tosi, kol slaptai ruošiasi nau-
jiems bandymams, kaip jau yra
įvykę praėjusių metų pabaigoje,
nėra jokios garantijos, kad ir to-
liau taip nedarys. Amerikai tokių
ginklų agresijai nereikia, bet tik
ginti savo ir kitų tautų laisvę.

Kaip ir buvo galima laukti,
po prezidento kalbos, jau už tri-
jų valandų atėjo pikta reakcija iš
Maskvos. Jau pakilo sovietiniai
balsai šaukti, kad tai "piktas
agresyvumo aktas".

Reikia laukti, kad Maskva į tą
šauksmą įkinkys viso pasaulio
komunistus. Bet taip pat vieną
kartą reikia pagaliau sulaukti,
kad ir norintieji laisvėje gyven-
ti, tokioms komunistų provokaci-
joms pasipriešintų.

* ASTRONAUTO J. H. GLENN
vizitas New Yorkui ir sekančią
dieną Jungtinėms Tautoms, dar
labiau išjudino JAV visuomenę
pagerbti tokius vyrus, kurie
mokslui ir JAV garbei sutinka
viską, net ir gyvybę paaukoti.
Po jo vizito į mažą savo gim-
tinės miestelį 2,127 gyventojų
--New Concord, Ohio, J. H. Glenn
vėl galės pradėti normalų gyve-
nimą. Bet iškilmių neišvengs, nes
daugelis JAV miestų yra paprašę
atvykti ir priimti žmonių reiš-
kiamą pagarbą.

* PLIENO gamintojų ir darbi-
ninkų unijos atstovų pasitarimai
dėl naujos sutarties nutraukti iki
gegužės mėnesio. Manoma, kad
nauja sutartis bus nesunkiai at-
naujinta, nors ir yra nemažų sun-
kumų. Senoji sutartis pasibaigia
birželio 30 d.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

☆☆☆

NAUJA KORĖJA?

Indokinijoj karas atsinau-
jina. Komunistinė Kinija įspė-
jo Washingtoną, kad ameri-
kiečių intervencija Vietname
reiškia grasinimą jų kraštui
ir jei nebusiant tuoj baigta,
Kinija reaguosianti.

Ar tai gasdinimas? Nežinia.
Bet kinų įsiveržimas į Indoki-
niją sugriautų pasaulio lygs-
varą.

Amerika yra atsidurusi to-
kioje blogoje padėtyje, kaip
buvo atsidurę prancūzai. Ir
turės gudriai manevruoti, kad
nebūtų apšaukta nauja kolo-
nialine valstybe.

*

Pietų Vietname viešpatauja
didžiausia korupcija. Pre-
zidentas Ngo Din Diem vis
nenori daryti socialinių ir
ekonominių reformų, kurių jau
seniai reikalauja amerikie-
čiai.

Žemė ten daugumoj priklauso
stambiesiems žemvald-
žiams, kuriems beveik už
dyką dirba valstiečiai. Tie
žemvaldžiai ranka rankon ei-
na su prezidentu Ngo Din
Diem ir nenori reformų.

Šitoks išnaudojimas masė-
je kelia pasipiktinimą ir, ne-
žiūrint amerikiečių paramos,
Pietų Vietnamas gali būti pra-
rastas. Gyventojai net pra-
deda įtarinėti amerikiečius,
kad ir jie nie iš vien su Ngo
Din Diem.

Tokia situacija padeda ko-
munistams. Gyventojai nepa-
siruošę rizikuoti savo gyvy-
be už korupcinį režimą ir ko-
munistų laimėjimai auga.

*

Kita nesėkmė Indokinijoje ta,
kad gyventojai neturi vilties,
jog Amerika juos apgins. De-
mokratai laikomi partija, kuri
prarado Kiniją, prakišo Kubo-
je, leido iškilti mūriui Berly-
ne, tad kur garantija, kad rytų
jų neatiduos komunistams.

Dėl to Washingtono sąjungini-
ninkai Azijoje nerimauja. Jei
Amerika negins Vietnamo, ža-
da ieškoti susitarimo su Mao
Tse-tungu.

Amerikos specialistai Pen-
tagone netiki į Kinijos grasi-
nimus. Jie sako, kad keliai
tarp Kinijos ir Indokinijos esą
blogi, tad kinams bus sunku
aprupinti ginklais savo "sava-
norius". Tačiau jie užmiršta,
kaip Korėjoje kinai į frontą
pristatydavo medžiagas ant
žmonių nugarų...

Gal būtų, kad Šiaurės Viet-
namo (komunistinio) galva Ho
Chi-minh išsigas pavojaus, jog
kinų masė užplūs jo kraštą ir
nutrauks partizaninį karą.

Gal, bet gali įvykti ir prie-
šingai. Kinai pasiųs "savano-
rius" be Ho Chi-minh leidi-
mo.

Sovietų - kinų draugystė iš priekio ir užpakalio...

MŪŠIS, KURIS GALĖJO NULEMTI II PASAULINĮ KARĄ... (2)

"JŪSŲ GARBĖS VALANDA IŠMUŠĖ..."

Užpakaly milžiniškos vokiečių armijos, kuri judėjo Ardenų fronto link, stovėjo vienas žmogus: Adolfas Hitleris. Dar sujaudintas grafo Stauffenbergo atentato, rugsėjo 16 jis sušaukė patikimus generolus: maršalą Wilhelm Keitel -- vyriausią vokiečių ginkluotųjų jėgų vadą, gen. Alfred Jodl -- karo veiksmų viršininką, garsųjį generolą Heinz Guderian, kuris tuo metu komandavo rytų fronte ir aviacijos generolą Kreipe, atstovaujantį maršalą Goeringą.

Hitleris buvo išbalęs.

--Aš nutariau pradėti ofensyvą čia, Ardenuose, -- pasakė jis, rodydamas pirštu į žemėlapi. Ir ją tęsime iki Antverpeno!

Generolai pasižiūrėjo vienas į kitą nustebe. Žibančiom akim, Hitleris nežūrint išbalimo, vėl buvo toks pat dinamiškas, kaip ir 1940 metais.

Spalio pradžioje pasiruošimai puolimui jau buvo smarkiai pažengę pirmyn. Per Reiną buvo pastatyta daugiau pildurkiančių tiltų, pravestos naujos geležinkelio linijos, pakeisti keltai, kad galėtų perkelti garvežius ir 70 tonų tankus. Traukiniai buvo apsaugoti šarvais ir priešlėktuvinėm patrankom.

Spalio 11 d. gen. Jodl įteikė Hitleriui Ardenų ofensyvą pirmąjį projektą pavadinant "Kaliėdų rožę", kuris, darant pakeitimus, pasidarė "Sargyba prie Reino".

Pasisekimas priklausė nuo dviejų dalykų: visiškai netikėtumas ir blogas oras sąjungininkų lėktuvams nusileisti žemėje. Tikslas buvo pralaužti frontą dideliame plote, antrą dieną pereiti Meuse upę ir septynią dieną pasiekti Antverpeną. Daugiau kaip 30 amerikiečių ir anglių divizijų turėjo būti sunaikintos.

Kad užsitikrinus visišką paslaptį, tik nedidelis skaičius kariškių žinojo šį planą. O kad apgautų priešą, Keitel spalio 12 d. išsiuntinėjo įsakymų vakarų fronto vadams, pareikšdamas, kad jokia ofensyva šiuo metu negalima ir visi rezervai turi būti skirti tėvynės gynybai.

Spalio 21 d. aukštąs blondinas, SS majoro uniformoje, atvyko pas Hitlerį. Tai buvo Otto Skorzeny, sugebėjęs pagrobti iš sąjungininkų Mussolini ir Budapešte admiralą Horthy sūnų.

Hitleris jį priėmė tiesdamas ranką.

--Aš jums patikėsiu svarbiausią gyvenime misiją. Gruodžio mėn. Reichas pradės didelę ofensyvą, kuri turės nuspręsti jo likimą.

Skorzeny turėjo suvaidinti svarbią rolę. Jis turėjo apmo-

kyti parinktus vyrus, paversdamas juos G. I. Aprengti amerikiečių karių uniformom ir ginkluoti amerikiečių ginklais, užpakaly gynybos linijų, jie turėjo užgrobti tiltus per Meuse upę, skleisti aliarmuojančius gaudus, duoti netikrus įsakymus ir įnešti amerikiečių tarpe paniką. Skorzeny buvo pakeltas į pulkininkus.

Kitą dieną maršalas Gerd von Rundstedt ir maršalas Walther Model Hitlerio buvo paskirti vadovauti šiai ofensyvai. Rundstedt perskaitė planą ir liūdnai pakratė galva. Planas buvo gudrus, bet per daug drąsus. Pagaliau, jo ambicija neleido vykdyti kito paruošto planą ir jis su savo pagalbininkais pradėjo ruošti naują projektą, bet Hitleris atmetė ir liepė vykdyti pirmąjį planą.

Nuo to momento prasidėjo pavojingiausia plano vykdymo dalis. Reikėjo į frontą pristatyti tūkstančius karių ir tūkstančius tonų medžiagos, kad sąjungininkų žvalgyba nieko netaptų. Gruodžio 7 d. vakare buvo padarytas pirmas pakrovimas ir naktį visi automobiliai ir traukiniai riedėjo viena kryptimi: į Ardenus, 3 val. ryto visi traukiniai tušti grįžo link Reino. Dar prieš auštant kelionė buvo užbaigta, kad galima būtų pasiruošti kitai naktčiai. Taip kiekvieną naktį buvo į frontą pristatomi kariai ir ginklai.

Otto Skorzeny, kuris turėjo didesnę valdžią negu kuris generolas, su savo "amerikiečių mokykla" buvo padaręs didelę pažangą. Jo savoriai buvo geri mokiniai ir sunku buvo atskirti nuo tikrų G. I.

Gruodžio 11 d. pirmoji plano dalis buvo užbaigta, dėka vokiečių geležinkelio geros organizacijos, pirmieji puolimo daliniai jau buvo vietoje. Tą rytą Hitleris įsitaisė savo štabą Ziegenberg pilyje prie Reino, kad pats asmeniškai galėtų kontroliuoti ofensyvą. Puolimo diena

buvo paskirta gruodžio 16. Tik blogos atmosferinės sąlygos, tai yra gražus oras, kuris būtų leidęs skraidyti sąjungininkų lėktuvams, galėjo atidėti puolimą.

Po to Hitleris iššaukė divizijų vadus. Lydimas Keitelio ir Jodl jis lėjo į konferencijos salę. Jo kairioji ranka drebojo.

Jis generolams kalbėjo apie Fridrichą Didįjį, Vokietiją ir nacijų partiją. Po to nustebusiems generolams atidengė puolimo planą.

Gruodžio 16 d. 5 val. 30 ryto trys armijos visu Ardenų frontu, nuo Monschau iki Echternach, pradėsiančios puolimą. Jos pereis Meuse upę tarp Liege ir Nemuro, apeis Briuselį ir pasieks Antverpeną per aštuonias dienas. Sąjungininkai niekad neatsigaus nuo netikėto puolimo. Paryžiaus kelias bus vėl atidarytas. Anglo - saksai bus sutriuškinti ir prašys taikos.

Šiaurėje VI-toji šarvuotoji armija, vadovaujama gen. Dietrich, turės suduoti svarbiausį smūgį. Ji buvo sudaryta iš geriausių karių. Su keturiom šarvuotom divizijom ir penkiom pėstininkų divizijom, turės pulti Monschau per Losheim skyelę, pereiti Elsenborn aukštumas ir Meuse iki Antverpeno. Jos kairėje V-toji šarvuotoji armija, vadovaujama Manteuffel, turės pulti Schnee Eifel, paimant nelaisvėn 106 amerikiečių diviziją ir užimti Saint-Vith. Pagaliau VII-toji armija, vadovaujama Brandenbergerio, turės užimti Vanden - Echternach rajoną ir pridengti Manteuffel armijos kairinį sparną.

--Šita ofensyva, -- padarė išvadą Hitleris, -- nulems mūsų likimą: gyventi ar mirti. Aš noriu, kad visi mūsų kariai kovotų visomis jėgomis ir be galios. Šią lemiamą valandą mūsų tėvynė iš kiekvieno kario laukia, kad jis būtų drąsus. Priešas turi būti sutraiškytas dabar arba niekad! Tegyvuoją Didysis Reichas!

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE

APLANKYKITE

PARAMA

MIDWEST

MAISTO ir LIKERIŲ

KRAUTUVĖ

2515 West 69 St.

Marquette Parke

Telef. RE 7-1731

SAV. J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŲ:

1. ASBACH URALT 5th. 4.79
 2. MARTEL 3 star Cognac 5th. 5.39
 3. WHITE HORSE SCOTCH WHISKY 5th. 4.98
 4. MARTINI or MANHATTAN KVORTA ... 5th. 2.98
 5. CANADIAN WHISKY 8 metų senumo 5th. 3.98
 6. DUJARDIN GERMAN BRANDY 5th. 5.29
 7. LONDON DRY GIN 80 proof KVORTA 5th. 3.59
 8. KRON-BRANNVIN AQUAVIT 5th. 3.98
 9. IMPORT. PRANC. LIKERIAI 5th. 2.98
 10. KIJAFA vynas 5th. 1.75
 11. BORDEAUX pranc. vynai ... 5th. .98
- Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

Pagal Jodl raportą 77,000 vokiečių karių papildė 3 armijas, kurios pradės ofensyvą su 25 divizijom. Penkios kitos divizijos prisijungs vėliau. Keitel pranešė, kad 12 milijonų litrų benzino jau yra fronte, 8 milijonai pristatomi ir 3 milijonai rezerve. Kiekvienas tankas turės užtenkamai benzino nuriedėti 150 km. o municijos vietoj yra 15,000 tonų, tai užteks 8 dienų šaudymui. Kreipe pranešė, kad aviacija turi paruošusi 350 lėktuvų ir 80 naujo tipo reaktivinių lėktuvų.

Gruodžio 13 visos trys armijos pradėjo užimti pozicijas fronte. Pėstininkai sustojo per 10 km. nuo fronto, arkliais traukiama artilerija per 8 km.

Gruodžio 14 naktį vokiečių lėktuvai skraidė žemai pridengdami riedančių tankų garsus, kad sunkioji artilerija slapta užimtų poziciją.

Gruodžio 15 naktį 250,000 vokiečių karių įsikūrė fronto linijoje. Vidurnaktį, drebedami nuo šalčio, kariai susirinko aplink savo karininkus išklausti paskutinių nurodymų ir išgirsti maršalo von Rundstedt įsakymo: "Vakarų fronto kariai! Jūsų garbės valanda išmušė. Mūsų galingoji armija pradėjo ofensyvą prieš angus ir amerikiečius. Man nereikia jums nieko daugiau sakyti. Jūs jaučiate patys. Mes lošiamo visku. Jūsų pareiga atsiekti tuos viršžmogiškus tikslus mūsų tėvynėi ir mūsų Fuehreriui."

(Bus daugiau)

MIKROBINIS PAVOJUS IŠ ERDVĖS

TADAS MICKUS, Grand Rapids, Mich.

Su pulk. Glenn skridimu aplink žemę erdvės panaudojimo tema vėl plačiai diskutuojama Amerikos spaudoje.

Nestinga entuziast iš kų pareiškimų apie greit artėjantį erdvės užkariavimą, keliones į planetas ir t.t. Visame šiame triukšme nedaugelis išgirdo garsaus Nobelio laureato, genetiko I. Lederbergo rimtą įspėjimą, kad besiveržiant į erdvę, neišsuktų staigios katastrofos mūsų ašarų pakalnėje.

Dr. Lederberg turi galvoje nelauktą ir žemei pražūtingą invaziją iš erdvės. Žymusis mokslininkas netaikia dvigalvių Marso žmogėnų ar panašių užpuolimo. Jo nuomone, yra didelis pavojus, kad atsirastų kitų planetų mikrobų mūsų žemėje.

Kadangi nieko apie tuos organizmus šiuo metu nežinoma, tai neįmanoma nuspėti, kokios būtų jų atsiradimo pasekmės.

Kai 19-tame šimtmetyje baltieji atvyko į pietų Ramiojo Vandenyno salas, tai tiems baltiesiems, visai nesunkūs negalavimai, išsukė balties epidemijas vietinių tarpe. Ir tada išmirė beveik visi tų salų pirmykščiai gyventojai.

Kad su Dr. Lederberg teorija apie mikrobinį pavojų iš erdvės pradeda rimtai skaityti, rodo faktas, kad Lockheed lėktuvų kompanija neseniai paskelbė sudariusi mokslininkų grupę, iširti galimumus, kaip apsaugoti nuo mikrobų pavojų, kada pradės grįžti erdvės aparatai ir astronautai iš kitų planetų. Jeigu yra įmanoma sterilizuoti aparatūrą, tai jau visai kita kalba apie žmones.

Niekas dar nesurado būdo kaip būtų galima totalinai sterilizuoti žmogišką būtybę.

Yra konstruojami aparatai, kurie bus pasiųsti į kitas planetas ir automatiškai parinks ten žemės (jei tokios ten esama) pavyzdžių ir ten pat ją mikroskopu ištirs. Viskas vyks televizijos kameroms perduo-

Motina ir našlė J. Adomavičienė prie naujai pastatyto Vl. Adomavičiaus paminklo.

R. Bričkaus nuotrauka

MAŽASIS KELIO AKMENĖLI, O ANT TAVĖS AŠ SUKLUPAU...

Arch. Vlodo Adomavičiaus mirties metinės

Štai jau sukako vieneri metai, kai mūsų kolega inžinierius -architektas, muzikas ir mano sūnaus brangus krikšto tėvelis Vladas Adomavičius išsiskyrė iš mūsų tarpo.

Dar tik prieš metus mes matėme jį visuomet aktyvų susirinkimuose, koncertuose, minėjimuose, kultūriniuose susibūrimuose. Tik prieš metus skaitėme spaudoje jo straipsnius, muzikos recenzijas, analizuojant technikos klausimus. Tik prieš metus Vladas dirbo, projektavo, harmonizavo, kūrė, redagavo laikraštį. Dar tik prieš metus mes jį turėjome savo tarpe.

Koks trumpas laikas vieneri metai, bet kartu koks ilgas! Pažinau Vladą prieš 17 metų vienoje liet. tremtinių stovykloje, Vokietijoje. Ten jis parodė nepaprasto judrumo -- vargonavo bažnyčioje, akompanavo solistams, dirigavo chorui, piešė.

Architektūrai kelias ten buvo uždarytas. Nebuvo jam lengva įsikurti ir šion šalin atvykus. Kaip visi gerai žinome, nevisuomet čia galima surasti darbą, tinkantį savo širdžiai. Kolega Vladas jo irgi nerado beveik iki paskutinio savo gyvenimo akimirkos.

Dirbau kartu su juo vienoje darbovietėje, tad mažiau, kad industriniai pastatai, kur nėra nei meno, nei grožio, nei architektūros -- nebuvo jam prie širdies. Bet jis dirbo, kaip ir visus darbus kantriai ir su didžiausiu tikslumu ir kruopštumu, ir niekuomet tuo nesiskundė.

Tik paskutiniu metu (jis buvo radęs tokį darbą, koks tiko jo širdžiai -- architektūrinis bažnyčių vidaus dekoravimas. Čia jis manė bent moraliniai pailsėti, savo pamėgtą darbą dirbdamas.

Naujoj darbovietėj jis pradėjo reikštis visu savo sugebėjimu, patyrimu ir lakia fantazija, ir tuo metu rašytam eilėraštyje sako: -- "Pasaulį aprėpti norėjau..."

Deja, nelemtas likimas buvo rūdėjęs negailestingas, jo viltį sugriovė, kaip dažnai sugriau-na daug mūsų gražių viltų.

Retai gimsta tokie žmonės, kurie galėtų aprėpti keletą kūrybos sričių. Vl. Adomavičius buvo vienas iš tokių talentingų vyrų. Kai jis susirgo, aš buvau

dant veiksmą į žemę. Tie aparatai bus paliekami vietoje po uždavinio atlikimo.

Šis mikrobinis pavajus, žinoma, turi rūpėti ne tik amerikiečiams, bet ir rusams. Maža bus nauda, jei amerikiečiai naudos minėtas priemones, o koks rusų kosmonautas atneš "nežemiškų blusų" savo "rubaškoje" ir užkrės visą žemę.

nuėjęs į darbovietę pranešti apie nelaimę. Darbdavys nujautė, kad jis nebegrįš į darbą. Ir tuoj manęs paklausė: "Gal pažįsti kitą tokį gabų architektą -- menininką? Deja -- aš atskliau, kito tokio nepažįstu, Bostone mūsų tarpe, tokio nėra..."

Negailestingoji mirtis išrovė kol. Vladą iš mūsų tarpo pačiame amžiaus kūrybingume, o darbo liko tek daug -- kultūrinėje darboje tautos laisvinimo kelyje, architektūrinėje srityje ar visuomeniniame darbe.

Jo didi svajonė grįžti gimton šalin ir pastatyti gražesnę bažnyčią negu buvo suprojektavęs ir laimėjęs konkursą II Alytaus bažnyčiai -- neišsipildė.

Aišku, aš negaliu čia smulkiai išminėti jo visų nuveiktų darbų architektūros tapybos, muzikos ir literatūros srityse.

Jei pavartysim kruopščiai surikiuotus jo poezijos rankraščių lapus, aiškiai pamatysime gyvą jo sielos atspindį, kur iš širdies plaukiantin žodinis sudėta tėvynės, grožio ir gėrio melė. Tarp tų lapų randame ir satyrinių posmų.

Satyrinėje poezijoje nenorėta ką nors įžeisti ar iš ko nors pasijuokti, tik stengtas išreikšti tai, kokios negerovės mūsų aplinkoje dedasi ir kuo velionis Vladas Adomavičius sielojasi.

O Jis sielojosi ypač dėl to, kad dalis liet. visuomenės pamiršo dolerį, nelanko savakoncertų, visuomeninių ir tautinių susibūrimų neperka liet. knygų, neremia remtinių lietuviškų institucijų nei savo vargšo artimo. Sielojosi dėl tų kurie savo išmone rodo tik klubuose prie stiklų, kurie patriojizmo priedangoj kelia savo vardą, padvigubina savo titulą ir mokslo laipsnius...

Paskutinis, gal pats skaudžiausias Vlodo eilėraštis, yra parašytas ant voko užvartos pieštuku, turbūt jau ligoninėj. Vadinasi, viskas baigta, gyvenimo lapai sudėti į voką, o ant voko užrašas:

Drąsus žengiau uolų šešely, Didžiulius kalnus perlipau-- Mažasis kelio akmenėli, O ant tavęs aš suklupau...

Deja toks yra mūsų gyvenimo kelias! Mes negalim įspėti Dievo planų, galime kažin ką planuoti daryti kažin kokius užsimojimus, bet nei vienas nežinome, kada ir mus ištiks toks pat likimas ir ateis paskutinis rugsėjis...

Lai bus man leista šių liūdnų metinių proga išreikšti mieliai Jadvygai ir giminėms giliai ir nuoširdžiai užuojautą.

Kartu su Jumis mes visi liūdimė.

Nors Vladas iš mūsų tarpo išsiskyrė, tačiau mūsų širdyse jis bus gyvas, kol mes patys gyven-sim.

VACLOVAS SENUTA

Vokietijos...

(Atkelta iš I psl.)

nenugalimos, o perskirtos patekdavusios į baisias katastrofas. Visa tai rodo, kad vokiečiai su rusais betarpiu turėtų išsiaiškinti tarpusavio nesupratimus ir palengva atsistoti ant draugystės kelio.

Kada Konradas Adenaueris išsikvietė Kroll, kad jam ištrintų galvą, visi manė, kad jis nebegrįš į Maskvą. Bet tai neįvyko. Senasis kancleris tik mistiškai pasakė, kad Kroll esąs aliar-mo skambutis "eine Alarm-glocke".

Politiniuose sluoksniuose manoma, kad Adenaueris jį laikys tarnyboje iki pensijos, kad Vakarams primintų, jog jis turi rakštį Maskvoje, jei Vokietijos interesai būtų pradėti užmiršti.

VAKARŲ VOKIETIJOS vyriausybė tikrai supyko ir savo ambasadorių Dr. H. Kroll skubiai iššaukė grįžti iš Maskvos. Apie iššaukimą tuoj buvo pranešta ir Vokietijos žinių agentūroms.

Dr. H. Kroll, kaip žinia, yra padaręs Kremliui naujų ir toli einančių pasiūlymų, kurie nederina su vyriausybės politika. Ambasadorius Bonnoje laukiamas šį antradienį. Ir manoma, kad jis daugiau į Maskvą nebe-grįš.

DIRVA

- THE FIELD -

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Balys Gaidžiūnas ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, J. Čiuberkis, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Politika ir kultūra

Po antrojo pasaulinio karo bene populiariausias buvo žodis **d e m o k r a t i j a**. Jį vartojo visi, imtinai su diktatoriais. Jį tada paverė šūkiu ir juo tirštino visas visuomenines kalbas bei raštus. Nuo to neatsilikio ir lietuvių visuomeninis gyvenimas. Ir pas mus keletą pokarinių metų žodis demokratija vyravo tiek, kad tapo kalbų, susitarimų, ir bendrai, viso bendravimo tartum pradžia ir galas. Tas žodis buvo visiems suprantamas ir jo sąvoka mažai kam kėlė rūpesčio.

Bet ir tada, kaip ir šiandien, jei būtų pastatytas klausimas: kas yra demokratija? — kiek būtų atsakymų įvairumo, priešingų nuomonių ir... visokių nuotolių nuo tiesos!

Paskutiniai keleri metai iškelė du naujus žodžius, vartojamus dažnai, virtusius populiariais ir beveik net "smogiamaisiais žodžiais" — **p o l i t i k a** ir **k u l t ū r a**.

Ir šiuos žodžius visi vartoja kaip savaime suprantamus, visiems lygiai aiškius. O kai yra svarstomi su tais dviem žodžiais susiję reikalai, kyla sprogstančių nesutarimų.

Kodėl taip atsitinka?

Tik todėl, kad tie du žodžiai daugelio yra vartojami skirtingomis sąvokomis, dažno asmens suprantamais savaip ir todėl jie daro, švelniai tariant, tokius nuomonių skirtumus, kurių pasekmė mes visi turim vargti.

Nieko kito nebelaik, kaip tik kiek staptelėti prie tų žodžių ir juos pasiaiškinti.

P o l i t i k a — pirmine savo prasme, reiškia meną tvarkyti reikalus. Didesniam aiškumui galima būtų pasakyti kiek kitaip, būtent, tas žodis reiškia tvarkyti reikalus meniškai. Taip suprata politiką gali ir yra vartojama ne vien valstybės ar tarptautiniuose reikaluose, bet taip pat bet kioje visuomeninėje, ekonominėje ir kultūrinėje organizacijoje, nes joms visoms natūraliai turi rūpėti savo reikalų tikslumas, našumas ir geresnis tvarkymas.

Kiekviena organizacija turi savitą reikalų tvarkymo supratimą, skirtingą isijautimą savo aplinkumui ir iš čia gimsta fabriko gamybos politika, banko piniginė politika, rašytojų, menininkų, religinių draugijų politikos ir t.t. Nueinama net iki atskiro asmens politikos, nes visiems normaliems žmonėms rūpi geras ir gražus, arba meniškasis savo reikalų tvarkymas.

Tačiau mūsų aplinkoje mes girdim viešame plačiame gyvenime vartojamą žodį politika ir juo yra suprantami v i e n valstybės ar tarptautiniai reikalai. Kitaip tariant, valstybininkai žodį politika nori monopolizuoti ir skirti ji vien sau ir jų tvarkomiems reikalams.

Valstybėje, ypač didelė, vyksta taip vadinamas kanalizavimo procesas. Ne tik žmonių masės judėjimas yra kreipiamas tam tikromis vienos linkmės gatvėmis, busais ir traukiniais, bet žmonių galvomis yra taip pat kanalizuojamas ir kai kuriuos žodžius, kurie turi bendrą ir visiems pritaikomą prasmę, yra itaigojama vartoti tik vienai kuriai gyvenimo sričiai. Taip atsitiko ir su žodžiu politika, kuri norima paversti vien valstybininkų reikalu ir jau esam beveik prapratę žodį "politikas" laikyti sino-

PO SEPTYNIŲ VEIKSMŲ GYVENIMIŠKOS DRAMOS CHICAGOJE PAAIŠKĖJO VISIEMS, KAD ALT SEKRETORIUS TURI PASITRAUKTI

J. JUREVIČIUS

Šiuo metu Chicago lietuviai savo liuoslaikį sunaudojo sekdami spaudą ir per Margučio radiją klausia vedamus pokalbius apie netolimos praeities įvykius. Daugiausia apie lietuvių delegacijos atsilankymą Baltajame Name.

Daug įdomių dalykų iškėlė spauda. Skaitome, kaip ALT vykdomojo komiteto nariai vienas antrą pradėjo gana žiauriai vartoti.

Pirmą kibirkštėlę davė Draugas, atspausdinęs Dirvos skaitytojams jau žinomą vedamąjį. Ypatingai įsidėmėtina vieta yra: "Delegatų parinkimas negalėjo būti vieno žmogaus -- Alto sekretoriaus -- valios padarinys bet bendru susitarimu atrenkant tokius, kurie turi bent dalies visuomenės patikėjimą... Jei šie reikalai galėjo būti pateisinti prieš porą dešimčių metų, tai jau dabar bet koks visuomenės užmetimas marksistinės diktatūros -- ar ji būtų iš kairės ar iš dešinės -- negali būti toleruojamas, ypač, kad jie Alto sekretoriaus asmeny šį kartą akivaizdžiai įrodė nesugebą dirbti bendro darbo... Šiandien reikia žmonių, kurie orientuotųsi politinėje padėtyje, o ne traukiančių visokį darbą, kuris neišvengia iš jų supelėjusios minties."

Taip parašė Alto pirmininko redaguojamas laikraštis Draugas.

Sekantis veiksmas tai grįžusio delegacijos nario L. B. centro valdybos vicepirmininkas inž. V. Adamkavičius vasario m. 21 d. per Margučio radiją, pasikalbėjimo formoje, padarytas platesnis pranešimas apie tos nelemtos delegacijos sudarymą, Mes, kurie klausėme V. Adamkavičiaus pranešimo, taip sakant negirdėjome. Jis pabrėžė, kad ALT sekretorius nesilaikė jokių susitarimų. Tai labai keista, kad ALT išdininkas M. Vaidyla savo laikraštyje L. B. centro valdybos atstovas vadina "vyrukais", o save turbūt laiko, kaip reikiant, suaugusiu "vyru".

Koki pricipą ar matą vartoja M. Vaidyla rūšiuodamas žmones pagal ūgį, amžių, storumą, nugarimą, cigaro ilgumą ir t.t., nenurodė. Klausyti pranešimo vieno iš "vyrukų" buvo vienas

memorandumo paruošimą ir kitus klausimus.

Iš V. Adamkavičiaus pranešimo paaiškėjo, kad tarp Alto sekretoriaus ir Bendruomenės atstovų, visą laiką vyko derybos įvairiais klausimais. Kai kuriais klausimais buvo susitarta, bet Alto sekretorius už pusvalandžio juos sunaikindavo, taigi joks bendradarbiavimas su tokiu žmogumi neįmanomas. Tos diskusijos tęsėsi beveik iki Baltojo Namu slenkščio.

V. Adamkavičiaus pranešimo buvo malonu paklausti. Kalbėjo šaltai, logiškai, į nieko neužgaidamas ar pajaukdamas. Trečiam veiksmo, po V. Adamkavičiaus pranešimo atsiliepė ne tik Naujienos, bet ir Sandara. Pastarąją redaguoja ALT išdininkas M. Vaidyla. Alto išdininkas rašo, kad V. Adamkavičius sakė, jog Amerikos Lietuvių Tarybos vykdomasis K-tas "pamynė po kojų visuomeninį principą ir nuosirdumą".

Kad ALT sekretorius, taip sakant negirdėjome. Jis pabrėžė, kad ALT sekretorius nesilaikė jokių susitarimų. Tai labai keista, kad ALT išdininkas M. Vaidyla savo laikraštyje L. B. centro valdybos atstovas vadina "vyrukais", o save turbūt laiko, kaip reikiant, suaugusiu "vyru".

Koki pricipą ar matą vartoja M. Vaidyla rūšiuodamas žmones pagal ūgį, amžių, storumą, nugarimą, cigaro ilgumą ir t.t., nenurodė. Klausyti pranešimo vieno iš "vyrukų" buvo vienas

nimu senatoriui, kongresmanui ar diplomatui.

Toks žodžių, jų sąvokų kanalizavimas gali būti suprantamas ir priimtinas tiems, kurie turi savas valstybes. Bet kodėl mes, lietuviai, savame lietuviškame sektoriuje, savo tarpe šiuo metu turime mėgdžioti anuos kanalizavimo žodžio **p o l i t i k a**. Kada šiuo metu savo valstybės neturime, gyvename ne po Lietuvos laisvės žvaigždę, o tik norime, kad tos žvaigždės sietume visi: dideli ir maži.

K u l t ū r a — reiškia žmogaus dvasines vertybes, arba tu dvasinių vertybių ugdymą. Kai kalbame apie lietuvišką kultūrą, galvoame apie dvasines mūsų vertybes, kurias turime mes ir dažnu atveju jos yra tokios, kurios nepasikartoja kitose tautose.

Tą mūsų savitą kultūrą ugdome nuo šeštadienių mokyklų, per lituanistinius kursus, lietuviškas organizacijas, visur lietuvišku gyvu ir rašytu žodžiu.

Bet čia pat reikia tvirtai žinoti, kad lietuvių kultūros sąvokoje glūdi ir Lietuvos laisvės idėja. Mūsų kultūrai šviesiausia siekiama žvaigždė yra Lietuvos laisvės žvaigždė. Mūsų mokslas, menai imfinai su tautiniu ir malda, yra nukreipti didžiajam siekiui — Lietuvos valstybės atstatymui. Laisvei turi būti palenktos visos mūsų dvasinės vertybės tiesioginiai ar tolimiausioje išvadoje.

Ir čia matom, kad mūsų lietuvišką kultūrą, ugdoma svetur, sueina vienon, tačiau tik dar siekiamon. Lietuvos laisvės žvaigždėn. kartu su politika, dar tiksliau pasakius, laisvės politika.

Tuos du žodžius, tas dvi sąvokas — politika ir kultūra — nereikia kanalizuoti dviem nesusiejančiais keliais. o šiuo metu reikia paverst jas dviem glaudžiom sėsim. einančiom ranka rankon.

Tik taip surasdami tuos, šio laiko mūsų "smogiamuosius žodžius", nesunkiai galėtume suprasti ir tai, kad mūsų laisvės politika turi turėti kultūros, o kultūrai niekas negali drausti politikos.

Ant. Diržys

malonumas, o tariamo "vyro" -- be galo nejauku.

Ketvirtas veiksmas -- scenoje pasirodo ALT išdininkas M. Vaidyla. Vasario 26 d., per Margučio radiją, taip pat pasikalbėjimo forma, pranešimą padarė ALT išdininkas M. Vaidyla. Šio pranešimu klausytis buvo nelabai malonu, nes atrodė, kad įsipainiota į labai sunkų darbą. Pasikalbėjimas ėjo lyg iš liginės, operacinės ar gydymo skyriaus. Nekartą, A. Mackaus užklaustas tiesioginiai, klausimą vengė atsakyti arba atsakė kad -- negirdėjau, nebuvau, nežinau. Tik labai įsakmiai pabrėžė, kad ALT žmonės turi turėti didelį patyrimą. Minėjo politiką.

Sakoma, kad geriausių patyrimą turi tie, kurie sėdi priešvėtimų pinigų ir juos moka betikslu ir naudos išleisti. Nesvarbu, ar jie gali angliškai susikalbėti ar ne. Žinoma, reikia turėti gera patyrimą susėsti į lėktuvą ir nukristi į Washingtoną. Tai sudaro didelį malonumą, bet iš M. Vaidylos atrodė, kad ne visi gali tai padaryti...

Penktas veiksmas -- scenoje vėl ALT sekretorius. Vasario 26 d. Naujienų apžvalgoje ALT sekretorius P. Grigaitis -- rašo: -- "Keletas asmenų atkreipė dėmesį į tilpusį Drauge vasario 17 d. numeryje pranešimą iš Washingtono, kuriame apie audieniją pas prez. Kennedy, tarp kitko sakoma: "Pirmininkaujantis L. Šimutis paprašė prezidentą tarti žodį". Tie asmens klausia mus: argi p. Šimutis galėjo šitaip pasielgti? Jie sako, kad ir daugelis kitų pažįstamų jiems žmonių labai stebėjosi to "Draugo" korespondento aprašymu ir norėtų žinoti, ar tai tiesa -- Ne, tai netiesa. Pirmininkas Šimutis neprašė prezidento "tarti žodį". Tas "Draugo" pranešėjas (matyt, didelis melagis) norėdamas, gal būt, delegacijos pirmininką "paaukštinti" -- ir kelti jį net aukščiau už J. A. V. prezidentą! Bet tai buvo blogiau, negu meškos patarnavimas pr. p. J. J.). Taip Alto sekretorius p. Grigaitis apibūdino korespondentą, kuris perdavė telefoninį pranešimą "Draugui" iš Washingtono apie delegacijos priėmimą pas prez. Kennedy.

Perskaičius P. Grigaičio ką tik pacituotą įvertinimą, visiems kilo klausimas, kas gi pagaliau buvo tas pranešėjas, kurį ALT sekretorius P. Grigaitis taip žiauriai pavadino ir net jam prikerė meškos kailį.

Šeštąs veiksmas -- scenoje pasirodo vėl Draugas. Vasario 27 d. Draugas atspaudė pranešimą lietuvių visuomenei -- po kuriuo pasirašė keli delegacijos dalyviai, kurie pažymi, kad Naujienos aprašydamos audieniją pas prezidentą, rašo netiesą ir t. t. Po šio pareiškimo yra padėta ši redakcijos pastaba: "Pranešimą, tilpusį Drauge vas. 17 d., iš Washingtono yra davęs telefonu pats ALT pirmininkas L. Šimutis. Kas sakė netiesą, Naujienos tepasieško savo namuose."

Septintas veiksmas -- scenoje vėl Draugas. Vasario m. 27 d. Draugas patalpino vedamąjį -- Alte būtinos reformos. Ten sakoma: "Jei kuriame jos naryje pasireiškė nepataisomai diktatorinės tendencijos, tai jį, pasiuntusioji grupė turi teisę ir pareigą tokį asmenį atšaukti ir jo vieton paskirti kitą, kurio taktas ir ryžtas dar labiau stiprintų Alto įtaką ir veiklą..." Lauksime dabar to atšaukimo -- vilčių mažai.

Baigiant šį reportažą tenka pastebėti, kad tautinės minties žmonės jau prieš dešimt metų kalbėjo gyvu žodžiu, rašė, spaudė, kad Amerikos Lietuvių Tarybos vykdomajame komitete reikia reformų. Kad šiai organizacijai reikia naujų žmonių, naujo kraujo, naujų jėgų, kurios galėtų eiti su gyvenimu. Laisvinimo darbe reikia ieškoti naujų kelių, naujų metodų. Ką į tai Alto sekretorius Naujienose rašydavo. Tautininkai griauia laisvinimo darbą, jie diktatorininkai, su jais negalima dirbti ir kt. Kas arėdė vienybę, kas varo destruktivinį darbą -- šiandien jau visi pamatė. Net ir tie

KNYGA GAUS SU 50% NUOLAIDA

Į atspausat laišką, kuriame klausta, ar nebus gauta nuolaida perkant didelį kiekį "Leave your tears in Moscow", galiu tiek paaiškinti kad nuolaida sieks beveik 50%. Komitetas, susiorganizavęs Chicagoje, jau gavo iš leidyklos pranešimą, kad knyga, perkant 1000 egz., atiduos po \$ 2.00.

VALDAS ADAMKAVIČIUS, Chicago

PAŽANGAI RIBŲ NĖRA

Trumpai išsireiškiant, Jūsų laikraštis padarė pažangą (pažanga -- sugebėjimas suvirškinti gyvenime pasitaikančias intrigas).

Linkiu tobulėti ir ateity, nes pažangai ribų nėra.

J. O., Flushing, N. Y.

kurie ėjo ranka rankon su ALT sekretoriumi per dvidešimt metų, Jau reikalauja, kad būtų atšauktas. Žinoma, gerai ir tai, nors ir gerojai pavėlavus.

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

Kovo 10 d. Valterio Banaičio, atvykusio iš Vokietijos, pranešimas 7 val. vak. Jaunimo Centre. Rengia lietuviškų organizacijų komitetas.

KOVO 11 D. Tėvų Marijonų bendradarbių Cicero skyriaus parengimas parapijos salėje.

KOVO 11 D. Korp. Giedra maudy paroda Jaunimo Centre 3 val. p.p.

KOVO 17 D. Studentų ateitininkų seminaro paskaita "Reikalingumas organizuotumui šių dienų jaunimui". Jaunimo Centre 7:30 v.v. Skaito dr. V. Vygantas.

KOVO 17 D. Laiškių Lietuviams metinė šventė Jaunimo Centre.

KOVO 18 D. Tėvų Marijonų Marquette Parko bendradarbių skyriaus vakarienė parapijos salėje.

KOVO 18 D. Gen. konsulo dr. P. Daužvardžio pagerbimas Jaunimo Centre 5 v.v.

KOVO 24 D. Studentų ateitininkų seminaro paskaita "Romantiška ar racionali pažiūra į tautiškumą". Jaunimo Centre 7:30 v.v. Skaito A. Baronas ir R. Rudys.

KOVO 25 D. Šv. Pranciškaus Seserų Vienuolyno rėmėjų Chicago apskrities 35 metų jubilėjinis vakaras Brighton Parko parapijos salėje.

KOVO 25 D. Immigrant's Service League Lietuviių komiteto koncertas Jaunimo centre.

KOVO 31 - Balandžio 8 d.d. A. L. Montessori Draugijos auklėjamosios ir mokslo priemonių bei vaikų darbų paroda Jaunimo Centre.

BALANDŽIO 1 D. Lietuviškosios jūrų skautijos 40-ties metų sukakties minėjimas Jaunimo Namuose. Ruošia Tėvų Komitetas.

BALANDŽIO 1, 7, 16 D. 1962 m. G. Verdi operos "Aida" pastatymai Marijos gimnazijos salėje.

BALANDŽIO 7 D. Studentų ateitininkų seminaro paskaita "Jaunimas ir lietuvių politikos veiksniai (nauda ir galimybės) Jaunimo Centre 7:30 v.v. Skaito Valdas Adamkavičius.

BALANDŽIO 14 D. Stasio Pilkos literatūros rečitalis Jaunimo Centre.

BALANDŽIO 14 D. Studentų ateitininkų seminaro paskaita "Tremtis šių dienų jaunimui baismė ar palaima" Jaunimo Centre 7:30 v.v. Skaito dr. A. Liulevičius.

BALANDŽIO 22 D. Akademinko Sporto Klubu "Lituanica" Velykų šokių vakaras Lietuvių Auditorijoje.

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius

Bishop 2-1397

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

VYČIŲ MEILĖ LIETUVIŠKAI DAINAI

EMA IR VINCAS DOVYDAIČIAI, Los Angeles Lietuvių Dramos Sambūrio nariai, Vasario 16 minėjime vaidinant "Vieną birželį" susilaukė daug publikos simpatijos už gerą vaidinimą. V. Dovydaičis yra sambūrio pirmininkas. Abu yra vaidintojų ekonominio ūkio ramstis, jų automobilis naudojamas vaidintojų išvykoms, o namų sandėliuose saugojamos dekoracijos ir kostiumai.

Los Angeles lietuvių žinios

"VIENĄ BIRŽELĮ" GERA SUVAIDINO

Losangeliečiai lietuviai 1918 m. vasario 16 d. paminėjo keliuose susirinkimuose: skautų, skaučių, Liet. Nepriklausomybės Tautos ir Amerikos Liet. Tarybos rengtame minėjime. Visuose šiuose susirinkimuose buvo prakaibų. Alto rengtame minėjime suvaidinta J. Naumiščiūskio drama "Vieną birželį".

Vaidino: Vladas Gylis, Jonė Peterienė, Ema Dovydaičienė, Juozas Kaributas, Jonas Šiupinis, Vincas Dovydaičis, Dalia Andrašūnaitė. Visi jie L. A. Dramos Sambūrio nariai. Režisavo J. Kaributas. Šis vaidinimas buvo vienas iš geriausių paruoštų.

ČIURLIONIS ATIDĖTAS

J. Gliados parašytas vaidinimas iš M. K. Čiurlionio gyvenimo buvo jau repetuojamas. Skelbiama buvo ir vaidinimo data kovo mėn. vidury, vėliau nukelta į mėnesio pabaigą. O dabar yra žinia, jog repeticijos nutrūko ir nežinia, kada tą veiklą losangeliečiai pamatys.

Kalbama, sunku veiklą scenai paruošti. Susidaro daug ir išlaidų, o rengėjas, J. Gliados pirmininkaujamas Kultūros Klubas, neturi nei lėšų nei darbininkų (narių). Pagal nerašytą klubo konstituciją, kas ateina į paskaitą -- tas ir narys, o daugiau jokių įsipareigojimų.

NAUJA BENDRUOMENĖS VALDYBA

Liet. Bendruomenės L. A. Apylinkės valdyba vasario 25 d. su-

žaukė savo narius į metinį susirinkimą. Susirinko apie 30. Svečias buvo J. Bachunas, iš Tabor Farm, belaukias iš Vokietijos atskrendančio Valterio Banaičio.

Į L. B. valdybą išrinkti: D. Karaliūtė (21 balsas) O. Ražutienė (21 bl.), Dr. Jukūnas (19 bl.), A. Skirius (19 bl.), B. Stančikas (17 bl.), J. Ažuolaitis ir K. Lukšys (po 15 balsų).

VIEŠI E. KALVAITIENĖ

Elena Kalvaitienė, Bostono lietuvių veikėjo teisininko Bruno Kalvaičio našlė, nuo sausio mėnesio vieši Long Beach pas Stasį Kalvaitį ir jo žmoną bei Los Angeles mieste pas Valerijų ir Kazį Barmus.

Lietingas ir vėsus šios žiemos Kalifornijos oras nežavi nei Elenos Kalvaitienės nei kitų svečių.

LIUTERMOZOS APSIGYVENUS KALIFORNIJOJ

Į Los Angeles atvyko Albertas Liutermoza su žmona Ona. Jie dairosi, kur Kalifornijoje nuolat apsigyventi. Albertas Liutermoza buvo Lietuvos karininkas, pasiekęs pulkininko laipsnio. Kovose su lenkais jis vadovavo 8-tam pulkui.

Naujieji Kalifornijos gyventojai apsisotjo pas Jurgį ir Jonę Peterius, Los Angeles mieste. Jonė Peterienė yra viena iš žymiausių Los Angeles Lietuvių Dramos Sambūrio vaidintojų, savo vaidybą labai gerai užsirekomendavusi daugelyje veikalu.

Vasario 24 d. 7 val. vak. erdvi Ukrainiečių salė buvo artipilnė Detroito lietuvių, išklausti Chicago Vyčių choro ir solistų -- P. Bičkienės ir A. Brazio koncerto, kurį surengė vyčiai ir ateitininkai.

Choras, kuris vos prieš metus atgaivintas, parodė daug dėto darbo ir meilės lietuviškai dainai, o solistai patį koncertą pajavirino ir davė jam pakankamą svorį. Dirigentas Faustas Strolia sugebėjo per trumpą laiką chorą pastatyti pasigėrėtina meilėje ir parinkti dainas, kurios ir dainininkams buvo patogios atlikti ir klausytojams malonios klausytis.

Kiekvienas mylės lietuvišką dainą tuo koncertu buvo dar daugiau paskatintas gerbti ir mylėti tik savąją dainą, nes choras, dirigentas ir solistai parodė, kad mes turime daug gražių ir negirdėtų liaudies dainų ir vertinimų savo kompozitorių kūrinį kaip V. Klovos, B. Dvariono, J. Gaidelio, J. Stroliaus ir kitų.

Vyčių choras savo chorisčių skaičiumi priklauso prie vidutinės sudėties chorų. Detroito jie buvo 28 tačiau pasirodė pajėgus atlikti gana daug ir įvairių kūrinių. Santykis tarp balsų patį gražiai išbalansuotas, sopranai ir bosai pajėgūs ir skambantys.

Repertuaras didesne dalimi negirdėtas, įvairius ir nenuobodus klausyti. Programoje choras padainavo 21 dainą, o solistai atskirai ir duetuose davė 6 dainas. Taigi programa iš 27 dainų buvo pakankamai ilga, tačiau savo įvairumu įdomi, kad klausytojai keletą dainų išprašė pakartoti.

Mažiau girdėtos liaudies dainos šios: Br. Jonušo -- Eismigirion, M. K. Čiurlionio -- Beauštant aušrelė, K. Banaičio -- Oi motinėle, J. Karoso -- Kas tas miežio grūdus, J. Stroliaus -- Pelėda, J. Švedo -- Jūs Paimingos seserėlės.

Iš lietuvių kompozitorių kūrybos rečiau girdimos dainos šios: V. Klovos iš op. Pilėnai -- Ūdvio daina, Č. Sasnausko -- Tu mano motinėle, J. Gaidelio -- Daina daina, Vl. Adonio -- Už jūrių marių, J. Zdanavičiaus -- Laisvųjų daina, J. Stroliaus -- Parveski, Viešpatie ir J. Siniaus -- Vištos.

Dikcija, kiek galima laukti iš čia gimusių lietuvių, buvo aiški ir gerai apšifuota. Pastangos galimai geriau ištarti žodžius, parodė daug meilės lietuvių kalbai ir dainai ir klausytojų, žiūrint iš tautinio taško, tik sužavėjo ir pradžiugino. Matomai, dirigentas atkreipė reikiamą dėmesį ir į samoninę pažūrą į atliekamų dainų žodinių tekstą, nes choristai parodė, kad supranta ir pergyvena ką dainuoja.

Skambesio ansamblis tarp choro ir instrumentinio pritarimo. Dirigentas ir pianistas J. Byanskas buvo gerai susipažinę ne tik su choro partitūra, bet ir su instrumentinės dalies faktūra, t. y. supras tas choro ir akompanimento vaidmuo. Pianisto jautrumas ir tikslumas vaidmens atžvilgiu santykyje su choru prisidėjo prie geresnio choro sąskambio ir palengvina atlikti sudėtingesnius kūrinius.

Dirigento teisinga pažūra ir

mokėjimas nustatyti tikslų dinaminį skambėjimo santykį tarp visų atlikimo elementų t. y. choro, solistų ir pianino ypač išryškėjo V. Klovos -- Ūdrio dainoj, J. Stroliaus -- Parveski, Viešpatie, J. Švedo -- Jūs laimingos seserėlės ir Č. Sasnausko -- Karvelėlyje. Čia iš visų atlikėjų buvo išgautas geras skambėjimo santykis, nes ir solistai ir choras ir pianinas savo vaidmenį atliko gerai.

Dirigento pakankamai skirta dėmesio į šias tipiškas vokalinės ir instrumentinės dalies tarpusavio santykio rūšis: 1. Skambesio ansamblį tarp solo balso ir choro bei instrumento akompanimento, 2. Teminį vaidmenį kai chorinė partitūros dalis yra svarbesnė už instrumentinį turinį, 3. Teminį vaidmenį kai vokalinė ir instrumentinė dalys yra lygios ir 4. Teminį vaidmenį kai choras turi antraeilę reikšmę, o instrumentinei daliai pavesta svarbesnė medžiaga. Visos dainos buvo palydėtos pianinu ir todėl choras lengvai ir švariai intonavo melodiniu ir harmoniniu atžvilgiais.

Solistė Prudencija Bičkienė ir solistas Algirdas Brazis pasirodė kaip geri ir nuosirdūs lietuviškos dainos populiarintojai ir stiprūs vokaliniai, meniniai ir vai-

dybos atžvilgiais. Ir su choru, ir duetuose ir atskirai abu parodė pelnytus gerų solistų privatumus. Ypač P. Bičkienė pasi-sekė parodyti ekspresijos ir širdies B. Dvariono iš op. Dalia -- Vilniuje. A. Brazis visose dainose buvo stiprus ir galingas ir savo gražiu balso tembru palenkė visus klausytojus.

Dirigentas Faustas Strolia pasirodė kaip įgudęs, energingas ir turįs gerą dirigavimo techniką. Choras buvo paklusnus kiekvienam dirigento gestui ir todėl buvo išgautas dainų pasigėrėtinas išpildymas.

Choristams linkėtina ir toliau dirbti, nes jų darbo vaisiai lietuvių širdžiai yra taip artimi, mieli ir žavėtinai. Pabrėžtina dar ir tai, kad šis Vyčių choras yra geriausias lietuviškos dainos meilės pavyzdys, nes čia gimę ir Lietuvos nematę lietuviai taip iš širdies dainuoja tik lietuviškas dainas.

Pagarba dirigentui kad sugebėjo dainininkams parodyti tikrą dainų dvasią bei charakterį, kad mokėta uždegti chorą lietuviškos dainos meile.

Chicago Vyčių choras yragyvas pavyzdys ir naujų ateivių jaunimui, kuris vis darosi abejingomis lietuvių liaudies dainoms.

ST. SLIŽYS

ATSIŠAUKIMAS Į SLA NARIUS

SLA veikia JAV ir virš 30 metų Kanadoje. Tačiau per tą laiką Pildomoje Taryboje mes neturėjome nei vieno Kanados atstovo. Tai trukdė Susivienijimui pilnai plėstis Kanadoje. Atsimenant, kad Pittsburgh seime buvo pakeista Susivienijimo konstitucija, tai dabar į Pildomąją Tarybą galima rinkti ir Kanados piliečius -- SLA narius.

SLA mūsų išeivijos lietuvių gyvenime suvaidino didelį vaidmenį praityje. Ji yra aktyvi dabar ir bus ateityje. Jos vadovybėje stovėjo ir tebestovės budri ir aktyvi senosios kartos vadovybė. Bet laikas bėga, o su laiku keičiasi ir aplinkybės. Mūsų senosios kartos vadovai sensta. Kyla klausimas, kas atsitiks su mūsų garbinga organizacija, kai mūsų senosios kartos budrūs vadovai nueis į amžinybę? Kaip mes, jaunosios kartos neprityrę atstovai, tvarkysime šiuos taip stiprios ir reikšmingos mūsų gy-

venime organizacijos reikalus. Tam reikalinga paruošti, supažindinti su darbu ir teisėmis naujų ir energingų jėgų, įvedant jas jau dabar į Pildomąją Tarybą.

Kanados SLA nariai maloniai kreipiasi į Jus, JAV SLA narius, prašydami paremti savo balsais ir išrinkti mūsų atstovą iš Kanados į Pildomosios Tarybos viceprezidentus -- Stasį Jokubaitį.

Išrinkę S. Jokubaitį į Pildomosios Tarybos viceprezidentus sustiprinsime SLA veiklą Kanadoje. S. Jokubaitis yra jaunas ir energingas, sumanus organizatorius, daug pasidarbavęs SLA organizacijai, Toronto 236 kuopos pirmininkas ir SLA Centrinis atstovas Kanadai.

Kurį laiką dirbdamas apdraudų bendrovėse, savo patyrimą panaudoja SLA veikime, pirmąją naujų narių prirašymo vajuje ir iki dabar Detroito, Suorganizavo SLA jaunimo kuopą Toronte. 1958 m. dalyvavo Susivienijimo aukiniame seime ir buvo išrinktas Kanados Jaunuolių Komisijos pirmininku.

Tai tik keletas pavyzdžių iš daugelio, jo veiklos SLA organizacijoje, neskaitant kultūrinės veiklos kitose organizacijose.

Stasys Jokubaitis, būdamas jaunas ir energingas vyras, daug bendraudamas su jaunimu, ypač kultūrinėje veikloje, būtiną naudingą ir SLA Pil. Taryboje savo patarimais jaunimo ir kitais klausimais. Jis, dirbdamas Real Estate biznyje, visada turės galimybės dalyvauti visuose Pild. Tarybos posėdžiuose.

Atsižvelgdami į minėtas aplinkybes, padarykime teisingą sprendimą -- balsuokime ir išrinkime į Pildomosios Tarybos viceprezidento postą Stasį Jokubaitį -- vienintelį jaunimo atstovą iš Kanados.

J.C.

Kas Dirvos neskaito -- daug nustoja!

R. BLEIZGYTĖ, programos pranešėja Toronte įvykusiame Vasario 16 minėjime.
V. Pranevičiaus nuotrauka

Aukštieji svečiai Vasario 16 minėjime Toronte. Iš kairės sėdi Vlko pirm. dr. A. Trimakas, Ontario premjeras J. P. Roberts, Lietuvos konsulas J. Žmuidzinas, Ontario pilietybės min. J. Yaremko, Toronto miesto burmistras N. Phillips ir J. Matulis, M. Pranevičiaus nuotrauka

ALGIRDAS SAULIS -- CHEMIJOS INŽINIERIUS

Šių metų sausio mėnesį Algirdas Saulis gavo gavo chemijos inžinieriaus diplomą

Jaunasis mūsų inžinierius yra gimęs Lietuvoje, Rokiškyje, 1939 metais birželio mėnesio 13 dieną. Antrą kartą rusams okupuojant Lietuvą, kartu su tėveliais ir broliu, pasitraukė į Vokietiją. Hanau mokėsi lietuviškoje pradžios mokykloje, o atvykęs į Ameriką lankė šv. Pranciškaus pradžios mokyklą, Indiana Harbor, Bishop Noll High School ir pagaliau baigė Purdue Universitetą Bachelor of Science chemijos inžinieriaus laipsniu. Šiuo laiku Algis dirba savo srityje Chicagoje.

Džiugu, kad savo pasiryžimu ir tėvėlių pastangomis Algis nugalėjo visas kliūtis ir pasiekė norėtą tikslą.

Malonu, kad Algis, nors anksčiau gyveno ne Chicagoje, surasdavo laiko aktyviai dalyvauti čionykštėje lietuviškoje veikloje. Jis yra L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Chicagoje vicepirmininkas ir Lietuvių Studentų Sąjungos centro valdybos narys.

Dėl savo draugiško ir malonaus būdo Algis yra visų mėgiamas.

Sveikiname ir linkime sėkmės Algiui naujame darbe.

RS

E. CHICAGO

Valteris Banaitis, Free Europe Muenchene radijo tarnautojas, savo viešėjimo Jungtinėse Amerikos Valstybėse metu, East Chicagoje, Ind. pranešimą padarys kovo mėn. 9 d., 6 val. vakare šv. Pranciškaus lietuvių parapijos salėje, Harbor, Indiana.

Maloniai kviečiame visus apylinkės lietuvius ateiti pasiklausyti jo pranešimo. Įėjimas nemokamas.

Pakenė

VISAIS APDRAUDOS REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę
PAULINA MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

• Pajamų mokesčių grąžinimo pareiškimus (Income Tax Return) pildo Edvardas Karnėnas Baltic prekybos -- Dirvos namuose, 6905 Superior Avenue.

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• SLA kas dveji metai renka savo vyriausiąją vadovybę — Pildomąją Tarybą. Šių metų SLA Pildomosios Tarybos patvarkymu, rinkimams skiriamas visas kovo mėnuo.

Clevelande veikiančioji SLA 14-ji kuopa Pildomosios Tarybos rinkimams skiria susirinkimą, kuris įvyks kovo 6 dieną, Lietuvių salės svetainėje. Pradžią 7 val. vakaro. Visi kuopos nariai kviečiami šiame susirinkime būtinai dalyvauti ir atlikti gero nario pareigas.

• LB Clevelando I-os apylinkės valdyba yra išsiuntinėjusi I-mos apylinkės nariams pakvietimus su paaiškinimu ir vokus su pašto ženklais atsakymui. Pakartotinai primename ir prašome, pagal nurodymus, siųsti LB solidarumo įnašą.

Solidarumo įnašų surinkimas varstant Tamstų duris, valdybai sudarytu 2-3 mėnesius atskiro darbo. Solidarumo mokesčių prašome atsiųsti iki kovo 15 d.

Tautinio solidarumo įnašai už vienerius metus LB Tarybos yra nustatyti tokie: šeimai (vyriui ir žmonai ir jų išlaikomiems asmenims — 3 dol., savarankiškai gyvenančiam dirbančiam asmeniui — 2 dol., savarankiškai gyvenančiam atlyginamo darbo neturinčiam — 1 dol. Metinis įnašas yra už kalendorinius metus.

• LB Clevelando I-os apylinkės valdybos kviečiamas iš Chicago atvyksta Dr. J. Adamavičius ir kovo 25 d. skaitys įdomią paskaitą vaikų auklėjimo ir sveikatin-

Clevelando skaučių židinių darbai bus išstatyti Kaziuko mugėje. Iš kairės T. Urbaitienė, keramikos mokinanti dail. V. Stančikaitė-Abraitienė, Sniečienė ir Bakunienė ruošia rankdarbius. V. Bacevičiaus nuotrauka

gumo klausimais. Rodys ir spalvotą filmą iš vaikų gyvenimo.

Dr. J. Adamavičius atvykdamas atsiveš ALVUDO leidinių, skirtų vaikų auklėjimo problemoms nagrinėti.

Leidiniai bus dalinami kovo 18 ir 25 d. tuoj po lietuviškų pamaldų šv. Jurgio ir Naujos parapijos salėse. Už leidinius mokėtis nemamas, bet priimama mažą auka susisiekimo išlaidų apmokėjimui.

• Vasario 16 Ginnazijai remti būrelio 143 nariams, mirus Kostui Žukui, 143 būrelio vadovui, šio būrelio laikiną vadovavimą paima Pr. Pračkys.

Prašoma visus šio būrelio narius — rėmėjus, rėmėjų mokestį mokėti naujam būrelio vadovui. Pinigus ar money order siųsti šiuo adresu: 1311 E. 66 St., Cleveland 3, Ohio. Tel. HE 1-1781

• Jonas Kazlauskas pajamų mokesčius (Income Tax) pildo Dirvos patalpose iš Chicago atvyksta Dr. J. Adamavičius ir kovo 25 d. skaitys įdomią paskaitą vaikų auklėjimo ir sveikatin-

Neringos tunto skaučių rankų darbai -- lempos, lėlės, vėliavėlės ir kita bus parduodami Kaziuko mugėje Clevelande lietuvių salėje kovo 11 d. J. Carlos nuotrauka

KVIEČIAME VISUS Į TRADICINĘ

KAZIUKO MUGĖ

Š. M. KOVO MĖN. 11 DIENĄ LIETUVIŲ SALĖJE
11:30 VAL. (po pamaldų) iškilmingas atidarymas.

Skaučių ir skautų rankdarbių parodoje galima bus įsigyti naudingų nebrangių gaminių, keramikos dirbinių ir t.t.

Veiks turtingas bufetas — karšti lietuviški pietūs: vėdarai, balandėliai, dešros su kopūstais, dešrelės, grybai su bulvėmis; didelis pasirinkimas namų gamybos tortų, žagarėlių, kurių užteks ne tik vietoje pavalgyti, bet dar ir namo parsinešti.

5 val. p. p. nuotaikingas
skaučių-skautų laužas.

Remkite Clevelando skaučių ir skautų veiklą, pasisvečiuokite skautiškoje — lietuviškoje aplinkoje ir pabendraukite su mumis!

Neringos Skautų Tuntas
talkininkaujamas
Pilėnų Skautų Tuntų Tėvų Komitetų
Akademikų, Židinių ir
Skautininkų Draugovės.

Parengimų kalendorius

KOVO 10 D. Šv. Jurgio par. salėje, p. Stasiūnaitėi rodys lietuvišką filmą. Rengia BALFAS.

KOVO 11 D. Lietuvių salėje Neringos Skaučių Tunto rengiama Kaziuko Mugė.

KOVO 24 D. Lietuvių Demokratų Klubo metinis balius Park Lane Villa garbės svečias Anthony Celebrezze.

KOVO 25 D. 4 v. p.p. Čiurlionio ansamblio namuose studentų ateitininkų metinė šventė.

BALANDŽIO 8 D. Čiurlionio ansamblio namuose Lietuviai Budžiai ruošia Maironio 100 metų gimimo sukakties minėjimą.

BALANDŽIO 28 D. 1962 m. Vysk. Valančiaus Lit. mokyklos tradicinis vakaras šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 5 D. Šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos koncertas -- vakaras Naujosios parapijos salėje.

1962 m. GEGUŽĖS 12 D. Dirvos jaunųjų talentų varžybų koncertas Slovenian Auditorium.

BIRŽELIO 10 D. Vysk. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos šventė -- Gegužinė Neurų ūkyje. Esant Blogam orui -- šv. Jurgio parapijos salėje.

1962 m. RUGSĖJO 29 D. Dirvos metinis spaudos balius -- koncertas.

ŠAUNI GINTARĖLĖ — GERA DOVANA ANGLISKAI KALBANTIEMS

Neseniai Lietuvių Moterų Atstovybė išleido J. Narūnės GINTARĖLĖ — AMBERELLA, anglų kalba. Tai graži pasaka anksčiau buvo atspausdinta lietuvių ir ispanų kalbomis. AMBERELLA tinka vaikučiams nemokantiems lietuviškai.

Puiki dovana amerikiečių vaikams, kurie susipažįsta su gintaru ir Baltijos jūra, Gaila, kad angliškojo leidinio viršelio užrašas "AMBERELLA" atspausdintas juodomis, mažesnėmis raidėmis po ispaniško spalvoto ir stilizuotomis raidėmis užrašo: "AMBARITA". Mano manymu, tas persilpnai akcentuoja jo angliškąjį laidą. Ks. žilinskienė

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas Vokietijoje

Vakarų Vokietijoje esančiose lietuvių kolonijose visur buvo iškilmingai minima Lietuvos nepriklausomybės šventė. Centrinis minėjimas įvyko Stutgarte, Mocarto salėje. Buvo susirinkę virš 500 svečių. Jų tarpe buvo Dr. Guk -- Baden -- Wuerttembergo parlamento pirmininku, viceministras Schwarz, atstovaujantis Baden -- Wuerttembergo krašto ministrą pirmininką ir visą vyriausybę, Herbert Czaja -- Federalinis parlamento narys Bonnoje, prel. dr. Hufnagel -- Rottenburgo vyskupo įgaliotinis, direktorius Laimons P. Pavuls. -- Pasaulinės Liuteronų Sąjungos atstovas, buv. ministras R. Liepinš -- latvių atstovas, Junku Pent, -- estų atstovas, kan. J. Janusz, -- lenkas D. Kosmowicz -- baltgudžių Centrinės Tarybos įgaliotinis, magistras Adolfs Šildė -- Baltų Draugijos vicepirmininkas, ukrainiečių, vengrų ir kitų tautybių atstovai.

Iš vokiečių tarpo sveikinimo žodžius tarė Baden -- Wuerttembergo parlamento pirmininkas dr. Guk, Baden -- Wuerttembergo vyriausybės įgaliotinis viceministras Schwartz ir Rottenburgo vyskupo atstovas prel. dr. Hufnagel. Kalbėjęs krašto vyriausybės vardu p. Schwartz pabrėžė, kad Vokietijos vyriausybės sluogsniai noriai remia lietuviškąją veiklą ir yra pasiryžę visomis įmanomomis priemonėmis Vokietijoje gyvenantiems pagelbėti išlikti lietuviams ir puoselėti lietuviškąją kultūrą. Jis priminė vokiečių teikiamą pagalbą Vasario 16 Ginnazijai ir pažadėjo, kad ateityje toji pagalba dar sustiprės.

Iš kitų tautybių tarė sveikinimo žodį buv. ministras R. Liepinš latvių vardu, Juku Pent Estų Centrinio Komiteto vardu ir lenkas kan. Juliusz S. Janusz. Jie visi trys savo kalbas užbaigė lietuviškuoju: tegyvuoją laisva ir nepriklausoma Lietuva!

Krašto Valdybos pirmininkas kun. B. Liubinas savo atidaro-majame žodyje vokiečių kalboje pareiškė lietuvių ryžtą siekti Nepriklausomybės ir jų pareigą skelbti laisvajam pasauliui Lietuvai daromąją skriaudą, o taip pat laisvajam pasauliui priminti grėsmę susilaukti to likimo, kurį kenčia Lietuva. Jis padėkojo Vokietijos vyriausybei už palankumą ir paramą lietuviškiems reikalams, ypač, Vasario 16 Ginnazijai. Taip pat pareiškė lietuvių užuojautą Saaro krašto kasyklų nelaimės aukoms ir nukentėjusiems nuo siaubingo potvynio Š. Vokietijoje, ypač Ham-burge.

Kalbėdamas lietuviškai, Kr. Valdybos pirmininkas pareiškė pagarbą dar gyviems Vasario 16-tosios akto signatarams, pagerbė minėjime dalyvaujančius Nepriklausomybės kovų savanorius kūrėjus ir paprašė visų susirinkusių susikaupimo minute pagerbti visus žuvusiuosius kovose už Lietuvos laisvę. Toliau, skatino išlikti lietuviams ir vieningomis jėgomis, įsijungus į bendruomenines organizacijas, siekti laisvos ir nepriklausomos Lietuvos.

Pagrindinę paskaitą skaitė Vokiečių -- Lietuvių Sąjungos pirmininkas dr. Hermann Josef Dahmen, kuris labai daug prisidėjo prie visų minėjimo parengimo. Jis išklė lietuvių tautos senumą, pabrėžė senosios Lietuvos valstybės galybę ir reikšmę a-nais laikais ir patvirtino lietuvių tautos šventą teisę į laisvą ir nepriklausomą valstybinį gyvenimą.

Paskaitininkas, pats iš profesijos būdamas kultūrininkas -- muzikas, kiek ilgiau ir išsamiau apsisusto prie gražių lietuvių dvasios savybių apibūdinimo, ypač, išryškindamas lietuviškosios liaudies dainos grožį ir jos reikšmę kitų kraštų, o ypač vokiečių liaudies dainai ir bendrai dainos kultūrai.

Minėjimo programa buvo padalinta į dvi dalis. Pirmojoje buvo pasakytos minėtosios kalbos. Įdomų vientisą vienetą jos buvo supintos lietuviška muzika ir liaudies dainos solo. Pačioj pradžioj ir pabaigoj dalyviai turėjo progos išgirsti Stasio Vainiūno kompozicijas styginiam kvintetui (op. 25, I, Allegro moderato ir IV, Allegro) -- išpildytas Heinz Berndt ir Josef Schumann -- smuikas, Walter Hentschel ir Dieter Brachmann -- violencello ir Manfred Gutscher -- pianinas Solistė Marija Panse -- Simaniukytė, akomponuojant Manfred Gutscher, padainavo 6 lietuvių liaudies dainas: St. Šimkaus -- Kur bakūžė samanota, A. Kačanausko -- Mano gimtinė,

kurios bangos plauna Lietuvos pakrantę. Knyga gausiai iliustruota spalvotais, turinį ryškinančiais paveikslėliais, kuriuos piešė gabi dailininkė Vlada Stančikaitė.

Pati pasaka apie Gintarėlę sumaniai sugalvota, graškiai parašyta, pabrėžta tėvų meilė savo dukteriai, taip pat didelis ilgėsysis ir meilė dukters Gintarėlės savo tėvams.

Gaila, kad angliškojo leidinio viršelio užrašas "AMBERELLA" atspausdintas juodomis, mažesnėmis raidėmis po ispaniško spalvoto ir stilizuotomis raidėmis užrašo: "AMBARITA". Mano manymu, tas persilpnai akcentuoja jo angliškąjį laidą. Ks. žilinskienė

Krašto Valdybos pirmininkas kun. B. Liubinas savo atidaro-majame žodyje vokiečių kalboje pareiškė lietuvių ryžtą siekti Nepriklausomybės ir jų pareigą skelbti laisvajam pasauliui Lietuvai daromąją skriaudą, o taip pat laisvajam pasauliui priminti grėsmę susilaukti to likimo, kurį kenčia Lietuva. Jis padėkojo Vokietijos vyriausybei už palankumą ir paramą lietuviškiems reikalams, ypač, Vasario 16 Ginnazijai. Taip pat pareiškė lietuvių užuojautą Saaro krašto kasyklų nelaimės aukoms ir nukentėjusiems nuo siaubingo potvynio Š. Vokietijoje, ypač Ham-burge.

Kalbėdamas lietuviškai, Kr. Valdybos pirmininkas pareiškė pagarbą dar gyviems Vasario 16-tosios akto signatarams, pagerbė minėjime dalyvaujančius Nepriklausomybės kovų savanorius kūrėjus ir paprašė visų susirinkusių susikaupimo minute pagerbti visus žuvusiuosius kovose už Lietuvos laisvę. Toliau, skatino išlikti lietuviams ir vieningomis jėgomis, įsijungus į bendruomenines organizacijas, siekti laisvos ir nepriklausomos Lietuvos.

Pagrindinę paskaitą skaitė Vokiečių -- Lietuvių Sąjungos pirmininkas dr. Hermann Josef Dahmen, kuris labai daug prisidėjo prie visų minėjimo parengimo. Jis išklė lietuvių tautos senumą, pabrėžė senosios Lietuvos valstybės galybę ir reikšmę a-nais laikais ir patvirtino lietuvių tautos šventą teisę į laisvą ir nepriklausomą valstybinį gyvenimą.

Paskaitininkas, pats iš profesijos būdamas kultūrininkas -- muzikas, kiek ilgiau ir išsamiau apsisusto prie gražių lietuvių dvasios savybių apibūdinimo, ypač, išryškindamas lietuviškosios liaudies dainos grožį ir jos reikšmę kitų kraštų, o ypač vokiečių liaudies dainai ir bendrai dainos kultūrai.

Minėjimo programa buvo padalinta į dvi dalis. Pirmojoje buvo pasakytos minėtosios kalbos. Įdomų vientisą vienetą jos buvo supintos lietuviška muzika ir liaudies dainos solo. Pačioj pradžioj ir pabaigoj dalyviai turėjo progos išgirsti Stasio Vainiūno kompozicijas styginiam kvintetui (op. 25, I, Allegro moderato ir IV, Allegro) -- išpildytas Heinz Berndt ir Josef Schumann -- smuikas, Walter Hentschel ir Dieter Brachmann -- violencello ir Manfred Gutscher -- pianinas Solistė Marija Panse -- Simaniukytė, akomponuojant Manfred Gutscher, padainavo 6 lietuvių liaudies dainas: St. Šimkaus -- Kur bakūžė samanota, A. Kačanausko -- Mano gimtinė,

kurios bangos plauna Lietuvos pakrantę. Knyga gausiai iliustruota spalvotais, turinį ryškinančiais paveikslėliais, kuriuos piešė gabi dailininkė Vlada Stančikaitė.

Pati pasaka apie Gintarėlę sumaniai sugalvota, graškiai parašyta, pabrėžta tėvų meilė savo dukteriai, taip pat didelis ilgėsysis ir meilė dukters Gintarėlės savo tėvams. Gaila, kad angliškojo leidinio viršelio užrašas "AMBERELLA" atspausdintas juodomis, mažesnėmis raidėmis po ispaniško spalvoto ir stilizuotomis raidėmis užrašo: "AMBARITA". Mano manymu, tas persilpnai akcentuoja jo angliškąjį laidą. Ks. žilinskienė

Šventajam Sostui ir NCWC esame dėkingi už tremtinių globą tuoj po karo, nuniokioje Europoje. Todėl ši delegacija į Šv. Miestą bus pati geriausia proga padėkoti pareišksti. Nėra abejonės, kad su tremtiniais galės vykti ir jų artimieji, ar net senesnės kartos lietuviai, be kurių talkos ir pinigų greičiausiai nebūtumėm į Ameriką atkeliavę.

Nors delegacijos detalės dar tik planuojamos, tačiau skubu pranešti, kad užinteresuotieji savo vasaros atostogas galėtų taikyti į rugpjūdį pradžią.

Kiek tokia kelionė atseis? Dabar dar sunku tiksliai pasakyti, nes tai pareina nuo keliautojų skaičiaus ir jų noro pasižmonėti. Lėktuvo bilietas (25 žmonių grupel) į ten ir atgal (sustojant Fatimoje, Liurde ar Miunchene) kaštuos 385 dolerius. Jei atsi-rastų bent šimtas keliaujančių, tada skristumėm savo lėktuvu ir kainuotų šimtu dolerių pigiau. Suprantama, nakvynės, maistas ir kita sudarys papildomas iš-laidas.

Labai prašau visus užinteresuotus tuoj pat atsiliepti, tada gausite platesnes, individualias informacijas. Rašykite 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., nes noriu greičiau apiegalimą lietuvių grupės kelionę į Šv. Miestą palformuoti J. E. vysk. Swanstromą ir Šv. Sostą.

Okupacinės pajėgos Europoje ilgai neleido Balfui savarankiškai veikti, tada NCWC atliko Balfi darbus, o vėliau NCWC padėjo visakuo ir pačiam Balfui, kai išlaidų buvo daug, o lėšų mažai.

Ilgametis NCWC reikalų vedėjas, J. E. vyskupas E. Swanstrom vadovauja JAV tremtinių delegacijai į Romą, padėkoti šv. Tėvui už jo visokeriopą rūpestį tremtiniais. Delegacija vyks į Romą š. m. rugpjūdį pradžioje. Ten bus pristatyta šv. Tėvui, bus iškilmingos pamaldos šv. Petro bazilikoje, aplankytas popiežiaus Pijaus XII karstas bei kitos įžymesnės vietovės.

KUN. L. JANKUS

Organizuoja kelionę į Romą

1952 metais šv. Tėvas Pijus XII tremtinių dvasiniam reikalams tvarkyti išleido specialų raštą, vad. konstituciją, "Exsul Familia". Šiame sukanke dešimt metų nuo to svarbaus rašto, kurį norima specialiai paminėti. Visiems lietuviams katalikams, ypač neseniai į JAV atvykusiems, yra gerai žinomos keturios didžiosios raidės NCWC. Kai baigėsi JAV kariuomenės ištekliai Europoje, įstovyklas atvyko NCWC su maistu ir rūbais. Vėliau NCWC pradėjo rūpintis tremtinių atvežimu į JAV ir ne tik tvarkė dokumentus, bet dažnai skolino kelionpinigius (mūsų gėdai, daug tūkstančių dolerių paskolos dar negrąžinta).

Okupacinės pajėgos Europoje ilgai neleido Balfui savarankiškai veikti, tada NCWC atliko Balfi darbus, o vėliau NCWC padėjo visakuo ir pačiam Balfui, kai išlaidų buvo daug, o lėšų mažai. Ilgametis NCWC reikalų vedėjas, J. E. vyskupas E. Swanstrom vadovauja JAV tremtinių delegacijai į Romą, padėkoti šv. Tėvui už jo visokeriopą rūpestį tremtiniais. Delegacija vyks į Romą š. m. rugpjūdį pradžioje. Ten bus pristatyta šv. Tėvui, bus iškilmingos pamaldos šv. Petro bazilikoje, aplankytas popiežiaus Pijaus XII karstas bei kitos įžymesnės vietovės.

J. Gruodžio -- Visur tyla, Trys paskutinės jos dainos buvo dienos paskaitininko dr. H. Dahmen -- O tai dėkui močiutei, Vai pūtė, pūtė šiaurys vėjalis, Vai, kas sodai, do sodeliai. Solistė publikos buvo šiltai sutikta ir dar papildomai sudainavo Šalia kelio vieškelio gyveno šaltys. Pirmoji dalis buvo užbaigta Tautos Himnu.

Antrąjį dalį vadovavo Vasario 16 Ginnazijos mokytoja aktorė Eliza Gedikaitė. Įžangoje ji padeklamavo B. Brazdžionio -- Lietuva iš tolo, Toliau sekė tautiniai šokiai, meniškas skaitymas, deklamacijos Vasario 16 Ginnazijos mažųjų ir didžiųjų šokėjų grupės keturiomis išėjimais sušoko 10 šokių. Mažosios: Žilvit, Noriu miego, Kalvel, ir Polkutė (pastarąją šoko dvi mergytės). Didieji: Jonkel, Ožel, Kerpurinė, Kubilą, Lenciūgėl ir Maltūna. Kiekvienas šokis vertai susilaukė entuziastingų visos publikos katučių. Grakšti ir simpatinga šokėjų laikysena iš-pirko ir vieną kitą smulkų klaidelę. Garbės svečiai klausė, ar Vasario 16 Ginnazijoje yra ir baletu mokykla... Tautinių šokių mokytoja yra E. Tamošaitienė --Gedikaitė. Stipriais prožektoriais apšviestoje scenoje nepaprastu grožiu išsiskleidė naujieji mergaičių tautiniai rūbai, gražiai pasidūti kruopščiomis H. Motgabienės rankomis.

Didelio publikos įvertinimo susilaukė Stuttgarto teatro aktorius Harald Bender, meniškai perskaitęs Nelės Mazalaitės "Ilge-sio legenda" ir 4 lietuvių autorių eilėraščių vokiškai. Tautinių šokių gyvumu ir išraiškumu Eliza Gedikaitė padeklamavo Maironio baladę Čičinskas. Nors dalis publikos tą pačią aktorės deklamaciją girdėjo jau ne pirmą kartą, tačiau visi klausytojai buvo riste prižiūti jos deklamacijos spalvingumo ir, jai nutilus, praplūpo nesulaikomomis katutėmis.

Ir šiaip jau graži Mocarto vardo salė, su dideliu skoningumu buvo papuošta pagal Vasario 16 Ginnazijos inspektoriaus ir meno mokytojo Alfonso Krievicko projektą. Jis pats su poros mokinių pagalba atliko ir patį konkretų puošimo darbą.

Nors visa minėjimo programa užtruko netoli keturių valandų, tačiau ir saviems ir svečiams tas laikas praskrido su nepaprastu lengvumu. Pabaigos žodyje Kr. Valdybos pirmininkas, pakvietęs į sceną programą išpildžiusiuosius Vasario 16 Ginnazijos moksleivius su jų mokytoja, nurodė į juos, kaip į gyvą Lietuvos prisikėlimo simbolį ir laidą. Inf.

KAS IR KUR?

• Valterio Banaičio pranešimas Chiagoje aktualiais klausimais įvyksta kovo 10 d., šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo Centro didžioje salėje.

Paskaitos proga Alvydas Vasaitis atliks meninę programą. Po paskaitos įvyks pobūvis prie Čiurlionio galerijos esančioje patalpoje.

Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

• Lietuvių Fondui aukotojų skaičius nuolat auga. Profesorius Dr. J. Motiejūnas paaukojo Lietuvių Fondui \$1,000.

Kunigas P. Patlaba, šv. Antano parapijos vikaras iš Cicerio, il. paaukojo \$100 ir pasižadėjo aukoti kol pasieks \$1000 sumą.

Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius pažadėjo \$1000 dol. paaukoti artimiausiu laiku. Mokytojai uždira mažai, tad pažadėtoji auka Lietuvių Fondui yra dar didesnė parama nei tik materialiai, bet ir moraliai.

• Dr. Antanas ir Vladė Butkai — Dirvos bendradarbiai, gyvenę N. Zelandijoje, su šeima persikėlė į JAV. Antanas Butkus, pagal savo specialybę, gavo valdžios darbą ir dabar dirba Annapoly, Md.

• Dr. H. Montvilienė, matematikė iš New Yorko, vasario mėn. 27 ir 28 d. tarėnybos reikalais lankėsi Washingtone.

• L. V. S. Ramovė Chicago skyriaus naujai išrinktoji valdyba: Jonas Gaižutis — pirmininkas, Jonas Gradinskas — vicepirmininkas, Zenonas Samuolis — išdinininkas, Albinas Repšys — kultūros reikalams.

Į kontrolės komisiją išrinkta: Bronius Ambrozejus, Antanas Avižienis ir Antanas Baleišis.

IGNAS VILENIŠKIS, Bostono jūrų skautų tėvų komiteto pirmininkas, kalba "Jūrinės šeimos susitarinimo" vakaro metu.

Bostono jūrų skautai mokosi naujų jūrinių dainų.

B. Kerbelienės nuotraukos

PO DAUGEL METŲ GRĮŽES IŠ LIETUVOS

Šiomis dienomis iš Lietuvos į Vokietiją grįžo vienas 44 metų vyras su žmona ir mažu vaikučiu, buvęs vokiečių kareivis. Tai Murggriech-Pfalze vietovės gyventojas Leo Hiemer pavarde, kur jis, kaip 23-metis 1941 buvo paimtas vokiečių kariuomenėn.

Atrodė, kad šiam vokiečiui iš viso nepavyks savo tėvynės pamatyti. Jis jau vadinosi lietuvišku vardu Vizgirda ir pabėgęs iš Sibiro karo stovyklos bastėsi po Lietuvą, kol surado padarius lietuvių ir šie jį priglaudė. Nuo tada jis pradėjo save laikyti Klaipėdos krašto vokiečiu. 1955 m. vedė lietuvenę vardu Aldoną.

Kada jis, kaip vokiečių, padavė pareiškimą grįžimui Vokietijoje, niekas tuo nenorėjo tikėti. Jo tėvai taip pat nieko apie jį nežinojo. Galite suprasti motinos džiaugsmą, kada sūnus, po tiek metų odisejos, sugrįžo sveikas ir gyvas namo. Gaila tik, kad tėvui sulaukti nepavyko — jis žuvo automobilio katastrofoje praėjusiais metais.

Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas New Yorke

Jau spaudoje buvo minėta, kad balandžio 8 d. New York Town Hall, rengiamas pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas. Šis jo viešas kultūrinis pasireiškimas yra sveikintinas ir visom galimom priemonėm remtinas. Juk kultūros darbas, tai tautos kova už laisvę, šviesą, ir visokeriopą pažangą! Linkėtina, kad šis jo koncertas kuo sėkmingiausias būtų, bylotų apie jo kūrybingumą bei didelius sugebėjimus ir būtų vertingas įnašas į mūsų tautos kultūros reprezentaciją svetimtųjų tarpe.

Jei A. Kuprevičius, kviečiamas Columbia Artists Management, Inc., sutiko rengti koncertą, tai jis žino, jo jis siekia, ir reikiama manyti, kad apie jo tolimesnius muzikos pasaulyje pasirodymus ir lietuviams dar teks daug išgirsti ir džiaugtis.

Mūsų visų pareiga jam padėti ir skaitlingai koncerte dalyvauti. Parodykime ir svetimtųjų, kad dainų šalis — Lietuva yra turtinga muzikos mėgėjais ir jos gerbėjais. Atsiminkime ir tai, kad kiek A. Kuprevičius yra surengęs sėkmingų koncertų, savo koncertuose visuomet skambina ir lietuvių kompozitorių kūrinius. Tuo jis parodo ne tik lietuvių kultūrinį subrendimą, bet tuo pačiu garsina lietuvių bei Lietuvos vardą.

Nors New Yorko visuomenė savo pasyvumu apvilia ne vieną koncertų rengėją, bet šį kartą, suprasdami A. Kuprevičiaus pastangas, vietos ir apylinkių lietuvių lengvai galėtų užpildyti koncerto salę ir parodyti kritikai, kad koncertu yra domimasi. Tai yra labai svarbu. Pianisto talentu bei sugebėjimais nereikia abejoti, tik mums reikia parodyti, kad jis turi ir skaitlingą užnugarį. Savo talentu ir skaitlingu užnugariu jis gali susidaryti sau vardą ir drąsiai prasimušti į aukštesnes Amerikos pianistų gretas. O New Yorkas — visokių galimybių centras...

Tad minėtam koncertui remti

Komitetas laukia iš visų tautiečių paramos ir gausaus atsilankymo. Nuo mūsų lietuviškų širdžių jautrumo turės priklausyti ir šio kultūrinio įvykio pasisekimas. Tegu šis koncertas būna viena iš geriausių progų naujiems ir kankietims mūsų pianisto A. Kuprevičiaus laimėjimams. Tik prisidėkime visi; kas kovoja, tas ir laimi!

A. DIMAS

VALTERIS BANAITIS APIE SAVO KELIONĘ

Valteris Banaitis kovo 10 d. 7 val. vak. Chicagoje Jaunimo Centre padarys pranešimą apie dabartinę situaciją Lietuvoje.

Valteris Banaitis, Free Europe radijo Miunchene atsakingas pareigūnas, Raudonųjų viduramžių knygos autorius, muzikas ir žurnalistas, vasario 24 dieną iš Europos atvyko į New Yorką, o iš čia tuoj į Los Angeles, Calif. Dirvos bendradarbis, žinodama V. Banaičio sugebėjimus — veikti plačiuose lietuviško visuomeninio darbo baruose savųjų ir kitataučių tarpe, kreipėsi su keleta klausimų, į kuriuos svečias mielai atsakė.

-- Jau keletą kartų JAV lietuvių spauda priminė savo skaitytojams apie Tamstos atvykimą į šį kraštą. Taip pat buvo rašyta, kad numatote aplankyti dau-

VAIZDAI IŠ PRIĖMIMO VASARIO 16 PROGA LIETUVOS PASIUNTINYBĖJE

Vasario 16 proga į Lietuvos pasiuntinybę Washingtono atsilankė daug aukštųjų svečių. Nuotraukoje Lietuvos atstovas J. Kajeckas, valstybės sekretoriaus Dean Rusk žmona, O. Kajeckienė ir valstybės sekretoriaus duktė Peggy Rusk.

• Dr. A. Kudirka, iš Mason City, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• Dr. P. Pečiulis, iš Elkhart, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• Brutenis Veitas, iš Pittsburgh, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• Adolfas Dimas, iš Middle Village, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Ponia Dean Rusk, valstybės sekretoriaus žmona, S. Romerienė, Pentagono dirbančio karininko John F. Ryan žmona ir buvusio Lietuvoje JAV ministerio Arthur Bliss Lane našlė, kalbasi Vasario 16 proga suruoštamame priėmime Lietuvos atstovybėje Washingtono.

O. Kajeckienė vaišina buv. Michigano gubernatorių G. Mennen Williams ir jo žmoną.

vienam rūpi Lietuvos vadavimo reikalai. Šiam krašte šie rūpesčiai ir darbai mums gerai pažįstami. Kaip ta jautriausioji lietuviškos veiklos šaka veikia pačių lietuvių jėgos Europoje ir kokios nuotaikos bei viltys tenykrstėj visuomenėje?

--Taip, tą pastebėjau, kai iš įvairių kolonijų, kurias aplankyti man pasiūlė, pirmoj eilėj visi prašė, kad aš ką nors papasakčiau apie padėtį Lietuvoje. Nežin-rint, kad aš pats buvau linkęs kalbėti daugiau apie mūsų kultūrinis, lietuviškos išlaikymo, muzikos įgyjimo ir kitais klausimais.

Arčiau Lietuvos gyvendamas ir dirbdamas gal ir galiausiai šį tą papasakoti apie padėtį krašte, kuri, deja, nėra mūsų sistemingai dokumentuojama.

Europos lietuvių, kaip ir Amerikos, gyvena tarsi veidu į Lietuvą. Tai visai suprantama, kitaip ir būti negali. Europos lietuvių, bendrai paėmus, yra ne daug ir jų organizacijos nestiprios, dėl to, kad geriausios jėgos išplaukė į Ameriką.

Per paskutinius penkerius metus Vokietijoje, iš vadinamųjų "vokiškų" repatriantų, atvykusių iš Sovietų Sąjungos, susidarė nauja lietuvių bendruomenė. Viena iš problemų ir yra jų įjungimas lietuviškon visuomenėn ir tėvynės vadavimo reiklon.

--Buvo spaudoje rašyta, jog Tamsta lietuvių kolonijose padarys pranešimus aktualiausias klausimais. Kuriais temomis numatote kalbėti?

--Manau, kad jau minėta ir panašios temos ir sudarys diskusijų pagrindą kalbant su Amerikos lietuviams mano kelionės metu. Ligi šiol pirma didžioji tema bus -- Padėtis Lietuvoje ir jos vertinimas.

Trumpu laiku duoti visi išsamų vaizdą žindie niekam nepavyktų. Nepavyks nei man, Tačiau, pradėdamas nuo šios temos, išsišakoją begalybė kitų, pv., kultūros vertybių kūrimas tremtyje ir jų poveikis į kraštą, kultūros vertybių apsikeltimas tarp įvairių kontinentų bendruomenių ir jų poveikis į Lietuvos politines padėtis blaivus vertinimas, krašto ir mūsų reakcija į didžiosios politikos įvairius posūkius, padėtis už geležinės uždangos, padėtis Europoje bendrai, Vasario 16 gimnazijos reikalai, mūsų laisvinimo perspektyvos Europoje ir begalės kitų klausimų.

Tai yra labai plačios temos. Nejmanoma jų visiškai išsemti, arba kam nors piršti savo pažinimą, bet tas temas diskutuoti ir gersnių sprendimų ieškoti.

Labai linkėčiau, kad į mūsų bendruomenes Vokietijoje atvažiuotų daugiau lietuvių iš JAV ir kitų kontinentų atnaujinti ryšių, nugalėti mus izoliuojančius nuotolius. O izoliavimasis vienas nuo kito ir yra įvairių mūsų nesusipratimų viena iš tikrųjų priežasčių.

E. ČEKIENĖ